

NORME METODOLOGICE din 31 august 2011 de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora

Forma sintetică la data 05-Oct-2016. Acest act a fost creat utilizând tehnologia SintAct®-Acte Sintetice. SintAct® și tehnologia Acte Sintetice sunt mărci înregistrate ale Wolters Kluwer.

▶(la data 15-Sep-2011 actul a fost aprobat de **Hotărârea 875/2011**)

CAPITOLUL I: Definiții

Art. 1

În sensul prezentelor norme metodologice, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) programe finanțate din fonduri europene - programele PHARE, Programul SAPARD, Programul ex-ISPA, Facilitatea Schengen, Facilitatea de tranziție, programele finanțate din fonduri structurale și de coeziune, programul finanțat din Fondul european de pescuit, programele de cooperare teritorială europeană, Programul național de dezvoltare rurală 2007- 2013, finanțat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și în conformitate cu Planul european de redresare economică, Fondul european de garantare agricolă, Programul general Solidaritatea și gestionarea fluxurilor migratorii, precum și programe finanțate de Comisia Europeană în sistem centralizat (de tipul Lifelong Learning, Marco Polo și altele);

b) programe finanțate din fonduri de la donatori publici internaționali - Mecanismul financiar al Spațiului Economic European, Programul de cooperare româno-elvețian vizând reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse, Fondul frontierelor externe, Mecanismul financiar norvegian;

c) fonduri publice naționale aferente fondurilor europene - fonduri alocate în aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 362/2009, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor SAPARD, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit, Fondul european de garantare agricolă, prin preluarea riscului de creditare de către fondurile de garantare, republicată, cu modificările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2009 privind gestionarea fondurilor comunitare nerambursabile provenite din Fondul european de garantare agricolă, Fondul european agricol de dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și a fondurilor alocate de la bugetul de stat, privind gestionarea fondurilor nerambursabile alocate de la Comunitatea Europeană și a fondurilor alocate de la bugetul de stat aferente programului de colectare și gestionare a datelor necesare desfășurării politicii comune în domeniul pescuitului și a programului de control, inspecție și supraveghere în domeniul pescuitului și pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor SAPARD, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit, Fondul european de garantare agricolă, prin preluarea riscului de creditare de către fondurile de garantare, aprobată cu modificări prin Legea nr. 371/2009, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/1999 cu privire la gestionarea fondurilor nerambursabile alocate României de către Comunitatea Europeană, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente acestora, aprobată cu modificări prin Legea nr. 22/2000, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2007 privind regimul veniturilor încasate de autoritățile contractante pe parcursul licitării și implementării contractelor din cadrul proiectelor ex-ISPA și PHARE finanțate de Uniunea Europeană, aprobată prin Legea nr. 367/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 135/2007 privind alocarea de la bugetul de stat a fondurilor necesare pentru continuarea și finalizarea măsurilor ex-ISPA, aprobată prin Legea nr. 187/2008, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 161/2008 privind alocarea de la bugetul de stat a fondurilor necesare pentru continuarea și finalizarea proiectelor PHARE, aprobată prin Legea nr. 132/2009, ale Ordonanței Guvernului nr. 24/2009 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 30/2010, ale Legii nr. 105/2011 privind gestionarea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile și a cofinanțării publice naționale, pentru obiectivul "Cooperare teritorială europeană", și ale Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare;

d) autorități cu competențe în gestionarea fondurilor europene - Autoritatea de management pentru Programul operațional sectorial Mediu, Autoritatea de management pentru Programul operațional sectorial Transport, Autoritatea de management pentru Programul operațional sectorial Creșterea competitivității economice, Autoritatea de management pentru Programul operațional sectorial Dezvoltarea resurselor umane, Autoritatea de management pentru Programul operațional Asistență tehnică, Autoritatea de management pentru Programul operațional regional, Autoritatea de management pentru Programul operațional Dezvoltarea capacității administrative, Ministerul Finanțelor Publice prin Autoritatea de management ex-ISPA și Oficiul de Plăți și Contractare PHARE, Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură, Autoritatea de management pentru Programul național de dezvoltare rurală, Autoritatea comună de management pentru Programul operațional comun Bazinul Mării Negre, Autoritatea de management pentru Programul de cooperare transfrontalieră România - Bulgaria, Autoritatea de management pentru Programul IPA de cooperare transfrontalieră România - Serbia, Autoritatea națională pentru Programul de cooperare transfrontalieră ENPI Ungaria - Slovacia - România - Ucraina, Autoritatea națională pentru Programul de cooperare transnațională Sud-Estul Europei, Autoritatea națională pentru Programul de cooperare transnațională Europa Centrală 2007-2013, Autoritatea națională pentru Programul de cooperare interregională INTERREG IVC, Autoritatea națională pentru Programul pentru rețeaua de dezvoltare urbană URBACT II, Autoritatea națională pentru Programul de cooperare transfrontalieră Ungaria - România, Autoritatea națională pentru Programul INTERACTII, Autoritatea națională pentru Programul ESPON 2013, Ministerul Finanțelor Publice prin Unitatea națională de coordonare (Direcția generală pregătire ECOFIN și asistență comunitară) pentru Programul de cooperare elvețiano-român vizând reducerea disparităților economice și sociale din cadrul Uniunii Europene extinse, Autoritatea comună de management pentru Programul operațional comun România - Ucraina - Republica Moldova, Autoritatea de management pentru Programul operațional pentru pescuit, Ministerul Administrației și Internelor prin Direcția generală afaceri europene și relații internaționale pentru Programul general Solidaritatea și gestionarea fluxurilor migratorii, alte instituții/structuri cu rol de autoritate de management sau asimilate acestora, precum și alte autorități naționale cu competențe în programele gestionate de Comisia Europeană în sistem centralizat;

e) autorități de certificare - Autoritatea de Certificare și Plată în cazul programelor finanțate din instrumente structurale și din Fondul european pentru pescuit, precum și pentru Programul Mecanismul financiar al Spațiului Economic European, Organismul de coordonare pentru programele finanțate din fonduri pentru sprijinirea politicii agricole comune și Ministerul Finanțelor Publice prin Oficiul de Plăți și Contractare PHARE pentru Programul de cooperare româno-elvețian vizând reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse, Ministerul Administrației și Internelor prin Direcția generală financiară pentru Programul general Solidaritatea și gestionarea fluxurilor migratorii, alte structuri cu rol de certificare în conformitate cu deciziile de instituire a sistemelor de management și control/cu deciziile de aprobare a programelor/fondurilor;

f) donator public internațional - Liechtenstein, Islanda, Norvegia și Elveția.

CAPITOLUL II: Dispoziții generale

Art. 2

Implementarea recomandărilor formulate de structuri/instituții de control/audit naționale și europene, care conțin constatări cu implicații financiare, nu restrânge dreptul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene de a transmite comentariile lor în raport cu aceste constatări, de a face propriile lor investigații și, eventual, de a contesta aceste constatări, conform legislației aplicabile după caz.

Art. 3

(1) Analiza rezonabilității valorilor cuprinse în bugetele orientative care vor sta la baza contractelor/ acordurilor/ordinelor/deciziilor de finanțare reprezintă:

a) o analiză bazată pe principiul utilizării eficiente a fondurilor europene și/sau a fondurilor publice aferente acestora, respectiv al asigurării unui raport corect între rezultatul obținut și resursele financiare alocate; și

b) o analiză a corectitudinii estimării resurselor financiare necesare pentru realizarea proiectului propus a fi finanțat din fonduri europene.

(2) Modalitățile de realizare a analizei prevăzute la alin. (1) sunt următoarele:

a) analiza justificării/fundamentării valorii solicitate la finanțare, care să cuprindă prețurile orientative ce au stat la baza acestei fundamentări

și/sau o analiză cost-beneficiu detaliată, pentru proiectele care au la bază o analiză cost-beneficiu;

b) verificarea rezonabilității prețurilor din bugetul orientativ prin consultarea bazelor de date existente pe internet și/sau prin solicitarea efectivă de oferte de preț de la firme de specialitate; o alternativă a acestei metode este aceea de a solicita potențialului beneficiar să furnizeze aceste oferte de preț, situație în care realitatea și regularitatea acestor oferte sunt verificate de către autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene; de asemenea, se pot aplica și alte metode identificate și stabilite prin procedurile autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

(3) În cazul analizei rezonabilității prețurilor cuprinse în contractele de furnizare de bunuri, lucrări și servicii se aplică metoda descrisă la alin. (2) lit. b) și această analiză este obligatorie pentru beneficiarii care nu au calitatea de autoritate contractantă conform prevederilor legislației în vigoare.

(4) În cazul în care se constată că bugetul prevăzut la alin. (1) nu este fundamentat în mod adecvat, respectiv că valorile cuprinse în acesta nu sunt susținute de o justificare corectă nici în ceea ce privește nivelul prețurilor utilizate și nici în ceea ce privește raportul dintre investiția realizată și rezultatul așteptat, se solicită beneficiarului o micșorare corespunzătoare a bugetului orientativ.

Art. 4

În aplicarea prevederilor art. 6 alin. (3), art. 27, 28 și ale anexei din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **66/2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, denumită în continuare ordonanță, în cazul în care, pentru același contract de achiziție verificat, se constată existența mai multor nereguli/abateri privind regimul achizițiilor pentru care trebuie aplicate corecțiile financiare/reducerile procentuale prevăzute în anexa la ordonanță, se va aplica valoarea cea mai mare a corecției financiare/reducerii procentuale propuse.

Art. 5

(1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația ca înainte de efectuarea către beneficiar a plății finale, respectiv de onorarea cererii de rambursare finală, să verifice gradul în care au fost realizați toți indicatorii de rezultat/de output/obiective stabiliți prin contractele/acordurile/ordinele/deciziile de finanțare.

(2) În situația în care se constată că există indicatori nerealizați sau numai parțial realizați de rezultat/de output/obiective - în special cei care au fost utilizați în procesul de evaluare care a condus la aprobarea finanțării respectivelor proiecte și pentru care beneficiarii și-au angajat prin contractele/acordurile/ordinele/deciziile de finanțare răspunderea realizării acestora până la plata finală - autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, pe baza procedurilor proprii, aplică principiul proporționalității stabilit la art. 2 alin. (1) lit. n) din ordonanță, respectiv nu autorizează integral sau, după caz, autorizează parțial la plată sumele prevăzute la alin. (1). În aceeași situație, dacă proiectul nu și-a atins scopul propus prin contractele/acordurile/ordinele/deciziile de finanțare și sumele prevăzute la alin. (1) sunt mai mici decât sumele de recuperat, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, prin structurile de control prevăzute la art. 20 din ordonanță, întocmesc procese-verbale de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.

(3) În situația în care, după finalizarea proiectelor, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene sesizează că nu sunt respectate cerințele de durabilitate/sustenabilitate prevăzute de reglementările aplicabile, aceste autorități, aplică principiul proporționalității prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. n) din ordonanță, pe baza procedurilor proprii, în scopul stabilirii creanțelor bugetare.

Art. 6

(1) În aplicarea art. 7 alin. (1) din ordonanță, în situația în care autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene identifică, ca urmare a verificărilor administrative și la fața locului, o posibilă abatere, pentru confirmarea căreia sunt necesare investigații suplimentare, acestea pot solicita structurilor de control prevăzute la art. 20 din ordonanță investigarea caracterului eligibil al sumelor solicitate la plată/rambursare de beneficiar, înainte ca aceste sume să fie acordate beneficiarului, iar rezultatul acestei investigații suplimentare este consemnat într-o notă de control.

(2) Forma și conținutul notei de control prevăzute la alin. (1) sunt stabilite de fiecare autoritate cu competențe în gestionarea fondurilor europene, în funcție de specificul activității sale.

(3) Nota de control se aprobă de către conducerea autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

Art. 7

(1) În toate situațiile în care autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene identifică, în activitatea lor curentă de verificare a cererilor de plată/rambursare prezentate de beneficiari, precum și ca urmare a verificărilor la fața locului, indicii privind o posibilă fraudă/tentativă de fraudă, acestea au obligația de a sesiza de îndată Departamentul pentru lupta antifraudă - DLAF și de a-i transmite acestuia toate informațiile pe care le dețin.

(2) Sistemele și indicatorii de fraudă ce trebuie avuți în vedere, în baza principiului bunelor practici, în scopul identificării indiciilor privind o posibilă fraudă, în situațiile în care evaluarea riscurilor indică un risc de fraudă ridicat, sunt prevăzuți în anexa nr. 1.

Art. 8

În cazul în care constată abateri de la prevederile art. 11 alin. (2) și art. 14 alin. (1) din ordonanță referitoare la conflictul de interese, deciziile autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene și ale structurilor de control cu privire la nivelul sancțiunii pe care o aplică trebuie luate, pentru fiecare caz în parte, ținând cont de următoarele elemente:

a) caracterul intenționat sau neintenționat al abaterii, stabilit de instituțiile abilitate prin lege;

b) evaluarea prejudiciului creat de situația de conflict de interese, în sensul reanalizării deciziei de acceptare a cererii de finanțare sau de plată/rambursare care s-ar fi luat în cazul în care acest conflict de interese nu ar fi existat.

Art. 9

(1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația completării unui formular, denumit Suspiciune de neregulă/Suspiciune de fraudă, pentru toate constatările cu implicații financiare sau cu posibile implicații financiare și pentru toate sesizările ce respectă condițiile prevăzute la art. 18 alin. (3) din ordonanță, care este transmis către structurile de control competente.

(2) Forma și conținutul formularului menționat la alin. (1) sunt prevăzute în anexa nr. 2. Formularul se utilizează pentru toate programele, cu excepția acelorora în cazul cărora conținutul acestuia a fost deja agreat de Comisia Europeană într-o formă diferită.

(3) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația înregistrării suspiciunilor de neregulă într-un Registru al neregulilor, care trebuie să conțină cel puțin informațiile prevăzute în anexa nr. 3, cu excepția programelor pentru care conținutul acestuia a fost deja agreat de Comisia Europeană într-o formă diferită.

(4) În aplicarea prevederilor art. 32 din ordonanță, formularul "Suspiciune de neregulă/Suspiciune de fraudă" se întocmește numai pentru sume plătite de către autoritățile cu competențe

în gestionarea fondurilor europene sau structurile cu funcții de plată care acționează în numele acestora, organismele de implementare pentru măsurile din domeniul transporturilor ale Programului ex - ISPA și beneficiarii proiectelor finanțate în sistem centralizat de Comisia Europeană din fonduri europene și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora.

Art. 10

(1) În vederea fundamentării Procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare/Notei de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare sau a clarificării unor aspecte referitoare la acesta/aceasta, structura de control sau, după caz, autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene poate utiliza rezultatele investigațiilor altor instituții/structuri abilitate prin lege care au identificat abateri privind aplicarea prevederilor legislației naționale, inclusiv în domeniul achizițiilor publice, și poate solicita acestora informațiile suplimentare necesare și, în plus, poate solicita puncte de vedere ori informații oricăror alte entități publice sau structuri d%specialitate, în limita prevederilor legale aplicabile; termenul de finalizare a misiunilor de verificare poate fi prelungit cu durata necesară obținerii acestor puncte de vedere/informații, dar cu respectarea prevederilor art. 21 alin. (24) din ordonanță.

(2) Entitățile publice/Structurile de specialitate au obligația de a răspunde solicitărilor menționate la alin. (1), cu prioritate, în cadrul termenului stabilit de legislația aplicabilă acestora.

(3) Proiectul Procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare/Notei de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare se prezintă spre aprobare conducerii instituției publice în cadrul căreia funcționează structura de control sau, după caz, conducerii autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene/organismului intermediar care l-a întocmit, însoțit de punctul de vedere

exprimat de structura verificată, după caz.

(4) Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 4, se întocmește în 3 exemplare originale, dintre care unul pentru structura verificată, unul pentru organul emitent și unul pentru organele de executare ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, dacă este cazul, cu excepția cazurilor în care, în funcție de procedurile interne ale autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurii de control, poate fi întocmit în mai multe exemplare originale.

(5) Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare/Nota de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare se comunică debitorului, în următoarea ordine, prin:

a) scrisoare recomandată cu confirmare de primire;

b) remitere;

c) afișaj public la sediul debitorului;

d) publicarea pe site-ul oficial sau la sediul autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

(6) Data comunicării titlului de creanță poate fi, după caz:

a) data înscrisă în confirmarea de primire a scrisorii recomandate și a aplicării ștampilei pe mandatul poștal;

b) data semnăturii de primire sau, după caz, data înregistrării în evidențele debitorului;

c) data afișării publice la sediul debitorului;

d) data publicării pe site-ul oficial sau la sediul autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

(7) În cazul în care se constată o neregulă determinată de necorelarea dintre legislația națională și reglementările comunitare, în Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare/Nota de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare se menționează că sumele reprezentând creanțe bugetare se recuperează de autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene - în conturile

programelor europene respective și/sau în conturile de la bugetul de stat aferente acestora și nu se completează rubrica "Debitor" - din:

a) sume alocate în bugetul ordonatorilor principali de credite în cadrul cărora funcționează autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, conform prevederilor legale aplicabile, în cazul beneficiarilor, alții decât cei prevăzuți la art. 40 alin. (2) din ordonanță;

b) conturile de venituri ale bugetelor în care a fost efectuată rambursarea cheltuielilor, pe baza referatului prevăzut la art. 21 alin. (2), în cazul beneficiarilor prevăzuți la art. 40 alin. (2) din ordonanță.

(8) În stabilirea existenței unei necorelări între legislația națională și reglementările comunitare, consultarea entității publice/structurii de specialitate competente prevăzute la alin. (1) este obligatorie.

Art. 11

(1) În toate situațiile în care structurile de control prevăzute la art. 20 din ordonanță identifică nereguli care prezintă indicii privind o posibilă fraudă, acestea au obligația de a sesiza de îndată Departamentul pentru lupta antifraudă și de a transmite acestuia toate informațiile pe care le dețin.

(2) Conform prevederilor reglementărilor comunitare și ale acordurilor privind managementul financiar și controlul programelor operaționale, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația raportării către autoritățile de certificare, prin intermediul formularului "Suspiciune de neregulă/Suspiciune de fraudă" prevăzut la art. 9 alin. (1), a tuturor cazurilor în care au sesizat Departamentul pentru lupta antifraudă.

(3) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația de a înregistra suspiciunile de fraudă în Registrul neregulilor prevăzut la art. 9 alin. (3).

Art. 12

În aplicarea prevederilor art. 25 alin. (1) din ordonanță, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația transmiterii către structurile de control prevăzute la art. 20 din ordonanță a informațiilor necesare identificării tuturor proiectelor/contractelor posibil afectate.

Art. 13

(1) În aplicarea art. 28 din ordonanță, stabilirea valorii corecțiilor financiare prin aplicarea coeficienților de corecție prevăzuți în anexa la ordonanță se face cu încadrarea corectă a prevederilor actelor normative încălcate în categoria de abateri descrisă de aceasta.

(2) Modelul Notei de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare este prevăzut în anexa nr. 5.

Art. 14

Datele suplimentare necunoscute la data efectuării verificărilor, prevăzute la art. 31 alin. (1) din ordonanță, sunt cuprinse, fără a se limita la acestea: în sesizări, în rapoarte de control/audit interne sau externe ori în hotărâri definitive și irevocabile pronunțate de instanțele judecătorești, primite de către autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene după data emiterii Procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare inițial.

Art. 15

(1) Cuantumul creanței bugetare se calculează ținând cont de sumele plătite/rambursate, în baza acordurilor/contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare, către beneficiari sau în numele acestora direct către contractori ori către bugetul de stat cu titlu de rambursare, în cazul beneficiarilor prevăzuți la art. 40 alin. (2) din ordonanță, din:

a) fonduri europene;

b) bugetul de stat, reprezentând cofinanțare a cheltuielilor eligibile;

c) bugetul de stat, în cazul în care acestea sunt utilizate în vederea înlocuirii fondurilor europene în situația indisponibilității/întreruperii/suspendării temporare a plăților, reprezentând cheltuieli eligibile;

d) bugetul de stat, în cazul în care acestea sunt utilizate în vederea finalizării proiectelor, reprezentând cheltuieli eligibile.

(2) Sumele plătite/rambursate prevăzute la alin. (1) și la art. 32 din ordonanță nu cuprind sumele alocate în bugetele ordonatorilor principali de credite din instituțiile cu rol de autorități cu competențe în gestionarea fondurilor europene/organisme intermediare, transferate beneficiarilor prevăzuți la art. 40 alin. (2) din ordonanță în scopul efectuării de către aceștia a cheltuielilor necesare implementării proiectelor din domeniul public, acolo unde mecanismele bugetare prevăd un astfel de sistem de finanțare.

Art. 16

(1) În Registrul debitorilor se înscriu titlurile de creanță și sumele plătite necuvenit, din eroare, recuperate prin încasarea în contul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

(2) Registrul debitorilor trebuie să conțină cel puțin informațiile prevăzute în anexa nr. 3, cu excepția programelor pentru care conținutul acestuia a fost deja agreat de Comisia Europeană într-o formă diferită, cum ar fi programele de finanțare a politicii agricole comune.

Art. 17

(1) Deducerea creanțelor bugetare din plățile/rambursările la care beneficiarul are dreptul se realizează cu condiția emiterii în prealabil a unui titlu de creanță.

(2) În situația în care beneficiarul își exprimă acordul scris, deducerea poate fi aplicată și înaintea expirării termenului de plată corespunzător titlului de creanță emis de către structura de control prevăzută la art. 20 din ordonanță; în acest caz deducerea se aplică la suma solicitată la rambursare.

Art. 18

Anularea titlurilor de creanță rezultate din nereguli în obținerea și utilizarea fondurilor europene și a fondurilor publice naționale aferente acestora se poate realiza, în tot sau în parte, numai în următoarele condiții:

a) ca urmare a soluționării unei contestații administrative depuse împotriva titlului de creanță, prin decizie motivată de admitere în tot sau în parte a contestației în favoarea debitorului;

b) prin hotărâre definitivă și irevocabilă a instanțelor judecătorești.

Art. 19

Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația și responsabilitatea urmăririi și stingerii creanțelor bugetare rezultate din neregulile constatate în cadrul programelor finanțate din fonduri europene pentru care au răspunderea gestiunii directe, indiferent care sunt structurile de control care au emis titlurile de creanță respective.

Art. 20

(1) În situația prevăzută la art. 45 alin. (4) din ordonanță, autoritatea competentă va institui măsuri asigurătorii și va dispune ducerea acestora la îndeplinire de către organul fiscal al Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr. [92/2003](#) privind [Codul de procedură fiscală](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se aplică în mod corespunzător.

(2) În vederea instituirii măsurilor asigurătorii se va utiliza modelul deciziei prevăzute în anexa nr. 6.

Art. 21

(1) Mecanismul recuperării creanțelor bugetare rezultate din nereguli pentru care au fost stabilite ca debitori instituții publice finanțate integral din bugetul de stat, prevăzută la art. 40 alin. (2) din ordonanță, se aplică și când acestea sunt beneficiari de fonduri europene și când au calitatea de autorități cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

(2) Modelul referatului pe baza căruia se solicită unităților Trezoreriei Statului recuperarea sumelor constatate ca nereguli din conturile de venituri ale statului în vederea reîntregirii conturilor fondurilor europene este prevăzută în anexa nr. 7.

(3) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene întocmesc și prezintă referatele, prevăzute la alin. (2), la unitățile Trezoreriei Statului - la care autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene sau, după caz, structurile cu funcții de plată care acționează în numele acestora au virat inițial sumele respective în conturile de venituri ale statului - numai după ce titlurile de creanță au devenit executorii și stingerea creanțelor bugetare nu s-a putut realiza prin încasare sau prin deducere din plățile/rambursările următoare la care beneficiarii sunt îndreptățiți.

~~(4) În cazul în care se constată nereguli care provin din necorelări între legislația națională și cea comunitară pentru care, din acest motiv, nu se poate stabili un debitor, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene întocmesc și prezintă referatele la unitățile Trezoreriei Statului la care au virat inițial sumele respective în conturile de venituri ale statului, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii Procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.~~

(4) În cazul în care se constată nereguli care provin din necorelări între legislația națională și reglementările comunitare pentru care, din acest motiv, nu se poate stabili un debitor, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene întocmesc și prezintă referatele la unitățile de trezorerie a statului la care au virat inițial sumele respective în conturile de venituri ale statului sau, după caz, întocmesc deschiderea de credite bugetare, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (7) lit. a), în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii Procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare/Notei de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare.

▶(la data 10-Apr-2012 Art. 21, alin. (4) din capitolul II modificat de Art. I, punctul 1. din [Hotărârea 261/2012](#))

Art. 22

(1) Dobânda datorată pentru neachitarea la termen a obligațiilor prevăzute în titlul de creanță se calculează la sumele rămase de plată, stabilite și/sau exprimate în lei după ultima recuperare.

(2) Modelul Procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate este prevăzută în anexa nr. 8.

Art. 23

Obligația de a nu reutiliza sumele excluse de la finanțarea unei operațiuni ca urmare a aplicării unei corecții financiare va fi îndeplinită cu respectarea prevederilor art. 52 alin. (2) din ordonanță și a celor din regulamentele comunitare incidente; astfel, în cazul programelor cu finanțare europeană pentru care este folosit mecanismul recuperărilor, valoarea eligibilă a acordului/contractului/deciziei/ordinului de finanțare este micșorată definitiv cu valoarea corecției financiare aplicate, fără să existe posibilitatea înlocuirii de către beneficiar a cheltuielilor supuse corecției.

Art. 24

În aplicarea prevederilor art. 21 alin. (4) din ordonanță, prin stadiul de proiect al actului de control/raportului de audit se înțelege momentul primirii de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene a variantei în limba română - care constituie varianta oficială a actului de control/raportului de audit, cu excepția programelor de preaderare, pentru care limba oficială este limba engleză.

Art. 25

(1) În vederea asigurării desfășurării activității de înregistrare, monitorizare și raportare a neregulilor, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația numirii unui ofițer de nereguli.

(2) Principalele atribuții ale ofițerului de nereguli sunt:

a) îndeplinirea obligațiilor de înregistrare în Registrul debitorilor și de transmitere a constatărilor prevăzute la art. 18 alin. (1) din ordonanță;

b) îndeplinirea obligațiilor de primire, analizare și înregistrarea în Registrul neregulilor a tuturor sesizărilor prevăzute la art. 18 alin. (2) din ordonanță, atât a celor validate, cât și a celor clasate în baza prevederilor art. 18 alin. (3) din ordonanță;

c) informarea în scris a conducerii autorității cu competențe în gestiunea fondurilor europene cu privire la necesitatea declanșării verificărilor cu privire la sesizările validate și îndeplinirea obligației de transmitere a acestora, prevăzută la art. 18 alin. (2) din ordonanță;

d) primirea rezultatului investigațiilor structurilor de control - Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare/Nota de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare - și înregistrarea acestuia în Registrul neregulilor;

e) întocmirea rapoartelor de nereguli în aplicarea prevederilor art. 58 și 59 din ordonanță și înaintarea acestora pentru aprobarea de către conducătorul autorității cu competențe în gestiunea fondurilor europene;

f) monitorizarea progreselor realizate în procesul de recuperare a debitorilor generate de nereguli, în colaborare cu serviciile financiar-contabile ale autorității cu competențe în gestiunea fondurilor europene;

g) asigurarea notificării autorităților de certificare, conform prevederilor reglementărilor comunitare și ale acordurilor privind managementul financiar și controlul programelor operaționale, asupra: suspiciunilor de nereguli și/sau posibile fraude, la aceleași termene la care se comunică structurilor de control prevăzute la art. 20 din ordonanță, proceselor-verbale de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare/notelor de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare, contestărilor titlurilor de creanță și modulului de soluționare a acestora, hotărârilor definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată, recuperării creanțelor bugetare și, după caz, a dobânzilor aferente, în termen de 5 zile de la data luării la cunoștință cu privire la constatarea evenimentului;

h) asigurarea completării datelor necesare în Registrul debitorilor.

(3) Unele atribuții prevăzute la alin. (2), cum este gestionarea Registrului debitorilor, pot fi îndeplinite de diferite structuri ale autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene, în funcție de organizarea internă a acestora.

Art. 26

(1) Structura de control prevăzută la art. 20 alin. (7) din ordonanță este o structură de specialitate care funcționează în cadrul Ministerului Finanțelor Publice, independent de autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene și de autoritățile de certificare.

(2) Structura, numărul de personal și competențele acestei structuri se stabilesc, cu respectarea prevederilor ordonanței, prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(3) Structura de control prevăzută la alin. (1) constată abaterile prevăzute la art. 60 din ordonanță cu ocazia misiunilor de verificare organizate în vederea constatării unor nereguli în aplicarea art. 20 alin. (7) din ordonanță.

Art. 27

(1) Valoarea abaterilor/corecțiilor financiare prevăzute în anexa la ordonanță se calculează astfel:

a) în cazul în care abaterile de la reglementările/ instrucțiunile/ghidurile în vigoare privind achizițiile sunt constatate înainte de efectuarea plății către beneficiari, autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene are obligația de a reduce procentual sumele pe care le vor aproba la plată aplicând coeficientul de corecție stabilit în aplicarea prevederilor art. 6 alin. (3) și anexei din ordonanță;

b) în cazul în care abaterile de la reglementările/ instrucțiunile/ghidurile în vigoare privind achizițiile sunt constatate după efectuarea plăților către beneficiari, structurile de control prevăzute la art. 20 din ordonanță vor constata neregula în conformitate cu prevederile art. 28 din ordonanță și vor calcula valoarea creanței bugetare prin aplicarea procentului de corecție prevăzută în anexa la ordonanță la sumele care au fost plătite deja beneficiarului.

(2) Sumele plătite beneficiarului la care se referă alin. (1) nu cuprind sumele alocate în bugetele ordonatorilor principali de credite din instituțiile cu rol de autorități cu competențe în gestionarea fondurilor europene/organisme intermediare, transferate beneficiarilor prevăzuți la art. 40 alin.

(2) din ordonanță în scopul efectuării de către aceștia a cheltuielilor necesare implementării proiectelor din domeniul public, acolo unde mecanismele bugetare prevăd un astfel de sistem de finanțare.

Art. 28

~~Anexele nr. 1-8 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.~~

~~(la data 10-Apr-2012 Art. 28 din capitolul II abrogat de Art. 1, punctul 2. din [Hotărîrea 261/2012](#))~~

CAPITOLUL III: Prevederi aplicabile autorităților de management pentru programele operaționale în cadrul obiectivului convergență

Art. 27¹

(1) În cazul în care, prin hotărâre definitivă și irevocabilă a instanțelor judecătorești, se anulează un titlu de creanță, autoritatea de management pentru programele operaționale în cadrul obiectivului convergență care a emis acest titlu are obligația să analizeze natura motivelor invocate de instanță pentru anularea titlului de creanță și, după caz, va acționa potrivit prevederilor de la alin. (2) și (3).

(2) În cazul în care instanța a admis existența unui prejudiciu sau nu se exprimă în această privință, dar a anulat titlul de creanță din motive de formă ori de nelegalitate a stabilirii debitorului, autoritatea de management pentru programele operaționale în cadrul obiectivului convergență are obligația de a solicita în scris structurii de control competente, conform prevederilor art. 20 din ordonanță, să întreprindă măsurile prevăzute la art. 21 din ordonanță în vederea elaborării unui nou titlu de creanță.

(3) Prevederile de la alin. (1) și (2) se aplică similar și în situația în care titlul de creanță este emis de structura de control organizată în cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

Art. 27²

Autoritățile de management pentru programele operaționale în cadrul obiectivului convergență au obligația organizării în cadrul activității de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din nereguli a unei subactivități distincte, subactivitatea de stabilire a debitorului pentru neregula constatată.

Art. 27³

(1) În aplicarea prevederilor art. 27² subactivitatea de stabilire a debitorului se efectuează de către persoanele desemnate în acest sens de către conducerea autorităților de management pentru programele operaționale în cadrul obiectivului convergență din cadrul structurii de control prevăzute la art. 20 din ordonanță.

(2) Persoanele astfel desemnate completează pct. 12, 12.1 și 12.2 din Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare utilizat pentru programele operaționale în cadrul obiectivului convergență, prevăzut în anexa nr. 4¹, respectiv a pct. 13, 13.1 și 13.2 din Nota de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare utilizată pentru programele operaționale în cadrul obiectivului convergență, prevăzută în anexa nr. 5¹, pe baza motivelor de fapt, temeiului de drept și concluziilor activității de verificare efectuate de echipa de control.

(3) Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare/Nota de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare este semnat/semnată atât de către echipa desemnată pentru activitatea de constatare a neregulilor, cât și de către persoanele desemnate pentru desfășurarea subactivității de stabilire a debitorului.

Art. 27⁴

În cazul în care ca urmare a desfășurării subactivității de stabilire a debitorului prevăzute la art. 27² se stabilește că neregula provine din necorelări între legislația națională și cea comunitară, în aplicarea prevederilor art. 10 alin. (7) și (8), se va menționa, la pct. 12 din Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, respectiv la pct. 13 din Nota de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare, ca «Debitor»: bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, după caz, și se vor întreprinde demersurile prevăzute la art. 21 alin. (4).

Art. 27⁵

În aplicarea prevederilor art. 39 din ordonanță autoritățile de management pentru programele operaționale în cadrul obiectivului convergență au obligația de a organiza activitatea de urmărire a stingerii creanțelor bugetare rezultate din nereguli de către structuri distincte de structurile de control competente, prevăzute la art. 20 din ordonanță.

~~(la data 10-Apr-2012 capitolul II completat de Art. 1, punctul 2. din [Hotărîrea 261/2012](#))~~

CAPITOLUL IV: Dispoziții finale

Art. 28

~~Anexele nr. 1-8 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.~~

~~(la data 10-Apr-2012 capitolul III completat de Art. 1, punctul 3. din [Hotărîrea 261/2012](#))~~

ANEXA Nr. 1: SISTEME ȘI INDICATORI DE FRAUDĂ¹⁾

CAPITOLUL 1: Tipuri de fraudă²⁾

1. Manipularea intenționată a declarațiilor financiare (de exemplu, raportarea incorectă a veniturilor)

2. Orice tip de deturnare de bunuri tangibile sau intangibile (de exemplu, rambursări frauduloase de cheltuieli)

3. Corupție (de exemplu, mită, manipularea procedurilor de cerere de oferte, nedeclararea conflictelor de interese, deturnare de fonduri)

CAPITOLUL 2: Motivele care stau la baza fraudelor Există 3 elemente care stau la baza comiterii fraudelor, care pot fi rezumate sub forma unui "triunghi al fraudei":

- oportunitate;
- justificare;
- presiune financiară.

Oportunitatea: Chiar dacă o persoană are un motiv, trebuie să existe și o oportunitate. Sistemele deficiente de control intern pot genera o oportunitate (presupusa probabilitate ca fraudă să nu fie detectată reprezintă un considerent esențial pentru autorul fraudei). Exemple de puncte slabe ale sistemelor de control intern sunt deficiențele referitoare la:

- supraveghere și revizuire;
- separarea funcțiilor;
- aprobarea de către organele de conducere;
- controlul sistemelor.

Frauda poate apărea, de asemenea, în cazul în care nu sunt efectuate controale sau persoanele cu funcții de autoritate creează șansele ca aceste controale existente să nu fie luate în considerare.

Justificare: O persoană poate formula o justificare prin explicarea rezonabilă a actelor sale, de exemplu "este corect să procedez astfel - merit acești bani" sau "au o datorie față de mine", "iau banii doar cu împrumut - îi voi restitui".

Presiune financiară, stimulent sau motivație: Factorul "nevoie sau aviditate". Simpla aviditate poate reprezenta de multe ori un motiv puternic. Alte presiuni pot apărea din problemele financiare personale sau din vicii personale precum jocurile de noroc, dependența de droguri etc.

"Spargerea triunghiului fraudei"³⁾ reprezintă cheia prevenirii fraudelor. Dintre cele 3 elemente, oportunitatea este cel mai direct afectată de sistemele solide de control intern și, prin urmare, este elementul cel mai ușor de gestionat.

¹⁾ Această anexă conține informații cuprinse în documentul de lucru elaborat de Comisia Europeană "Notă informativă privind indicatorii de fraudă pentru FEDR, FSE și FC" (COCOF 09/0003/00-RO).

²⁾ Conform clasificării utilizate de Asociația Experților Autorizați în Investigarea Fraudelor (ACFE).

³⁾ A se vedea "The Handbook of Fraud Deterrence" de Harry Cendrowski, James P. Martin și Louis W. Petro, 2007, p. 41.

CAPITOLUL 3: Fraude în cadrul contractelor și achizițiilor publice Sisteme de fraudare comune și recurente și indicatorii

de fraudă relevanți (semnale de avertizare)

Acest capitol prezintă 16 sisteme de fraudare comune și recurente, împreună cu o descriere a sistemului și indicatorii de fraudă relevanți în domeniul contractelor și achizițiilor publice.

Aceasta este o listă neexhaustivă a unor sisteme general recunoscute.

Acest capitol utilizează o mare parte a structurii și conținutului aplicate de ACFE⁴) în instrucțiunile pentru profesioniștii din domeniul prevenirii și detectării fraudei.

SUBCAPITOLUL 3¹: Corupție - mită și comisioanele ilegale

1. Descrierea sistemului

Mita și comisioanele ilegale semnifică darea sau primirea de "obiecte de valoare" în vederea influențării unui act oficial sau a unei decizii de natură comercială.

1¹. Oferirea de mită

"Obiectele de valoare" nu trebuie să fie și, adesea, nu sunt bani (ambiguitatea se menține, ceea ce permite autorului să invoce diferite scuze, dacă este necesar). Orice beneficiu tangibil oferit sau primit în vederea coruperii primitorului poate constitui mită.

"Obiecte de valoare" specifice care au fost date sau primite ca mită includ, între altele: cadouri a căror valoare depășește pragurile stabilite de către organizații/societăți, "împrumuturi" (indiferent dacă au fost sau nu rambursate), utilizarea unor căduri de credit, plata în exces a achizițiilor (de exemplu, o plată de 500.000 EUR pentru un apartament în valoare de 200.000 EUR), utilizarea gratuită sau în schimbul unei chirii preferențiale a unui apartament, utilizarea gratuită a unui autoturism închiriat, plățile în numerar, plata prin cecuri sau transfer bancar a unor "taxe sau onorarii" fictive, reprezentând adesea un procent stabilit în prealabil din contractul obținut și plătite printr-un intermediar sau societate-paravan⁵) înființată de către destinatar, precum și deținerea de participații secrete în cadrul societății contractante sau vânzătoare corupte).

De obicei, obiectele de valoare sunt acordate în ordinea prezentată mai sus. Această ierarhie apare deoarece, inițial, părțile își studiază reciproc intențiile și este posibil ca plătitorul mitei să nu poată oferi plăți mai substanțiale decât după atribuirea contractului.

După atribuirea unui contract, darea de mită are loc în special sub forma acordării de comisioane ilegale, ceea ce înseamnă că, după ce primește o plată, contractantul plătește sau returnează un procent stabilit în prealabil din fiecare sumă încasată. Indiferent de maniera de plată a mitei, prețurile sunt de obicei majorate artificial sau calitatea mărfurilor și serviciilor este redusă, în vederea recuperării sumelor plătite.

Darea de mită facilitează mai multe alte tipuri de fraudă, cum ar fi falsificarea de facturi, înregistrarea de cheltuieli fictive sau neîndeplinirea specificațiilor contractuale.

1². Traficul de influență

Traficul de influență în domeniul contractelor și achizițiilor publice se reflectă adesea în: selecția părtinitoare, de exemplu achizițiile nejustificate dintr-o singură sursă (pot exista mai multe contracte atribuite sub plafonul pentru achiziții publice), prețurile excesive nejustificate, produsele achiziționate în număr excesiv, acceptarea calității scăzute și întârzierea sau inexistența livrărilor⁶).

⁴)Asociația Expertilor Autorizați în Investigarea Fraudelor (Association of Certified Fraud Examiners) www.acfe.com. Mai exact, structura și conținutul se inspiră din instructajul privind "Fraudele în domeniul contractelor și achizițiilor" furnizat investigatorilor de fraude.

⁵)O societate-paravan este o companie reală, dar cu operațiuni și active inexistente.

⁶)Aceștia sunt rezumați adesea ca factori PCCL: selecție părtinitoare, preț excesiv, cantitate excesivă, calitate scăzută, livrare întârziată sau inexistență.

2. Indicatori de fraudă i Cel mai frecvent indicator al oferirii de mită și comisioane ilegale este tratamentul favorabil nejustificat acordat unui i contractant de către un responsabil pentru contractare într-o perioadă de timp.

3. Alte semnale de avertizare:

- legături strânse între un responsabil pentru contractare și un furnizor de produse sau servicii;
- creșterea inexplicabilă sau bruscă a averii responsabilului i pentru contractare;
- responsabilul pentru contractare efectuează o activitate economică nedeclarată;
- contractantul este cunoscut în domeniul său de activitate pentru acordarea de comisioane ilegale;
- modificări nedocumentate sau frecvente ale contractelor, care conduc la majorarea valorii acestora;
- responsabilul pentru contractare refuză predarea responsabilităților legate de contractul în cauză și preluarea altor atribuții similare (acceptarea/refuzul unor sarcini care nu au legătură cu experiența nu este relevantă);
- responsabilul pentru contractare nu depune sau nu completează declarația privind conflictele de interese.

SUBCAPITOLUL 3²: Nedeclararea conflictelor de interese

1. Descrierea sistemului

O situație de conflict de interese poate apărea atunci când un angajat al organizației contractante are un interes financiar ascuns în ceea ce privește un contract sau un contractant. Un potențial conflict de interese nu poate fi urmărit în instanță (dacă) este dezvăluit în întregime și aprobat cu promptitudine de către i angajator. De exemplu, un angajat poate deține în secret un i furnizor sau un contractant, poate înființa o societate-paravan i prin intermediul căreia achiziționează produse la un preț majorat artificial sau are un interes ascuns în vânzarea sau închirierea i de proprietăți..

2. Indicatori de fraudă:

- favorizarea inexplicabilă sau în mod excepțional a unui anumit contractant sau vânzător; i - acceptarea continuă a unor lucrări la prețuri ridicate și de calitate scăzută etc.;
- responsabilul pentru contractare nu depune sau nu j completează declarația privind conflictele de interese;
- responsabilul pentru contractare refuză predarea responsabilităților legate de contractul în cauză și preluarea altor atribuții similare (acceptarea/refuzul unor sarcini care nu au legătură cu experiența nu este relevantă);
- există indicii potrivit cărora responsabilul pentru contractare efectuează o activitate paralelă.

SUBCAPITOLUL 3³: Practici de cooperare secretă

1. Descrierea sistemului

Contractanții dintr-o anumită zonă sau regiune geografică ¹ sau dintr-o anumită industrie pot încheia acorduri în vederea ¹ înlăturării concurenței și majorării prețurilor prin diferite sisteme de cooperare secretă.

1¹. Depunerea de oferte de curtoazie

Ofertele de curtoazie, cunoscute și ca "oferte fantomă", au scopul de a asigura aparența unei licitații concurențiale, fără a se urmări câștigarea acesteia.

Mai mulți ofertanți care cooperează convin să depună oferte la prețuri excesive sau conținând condiții inacceptabile, pentru i a favoriza selectarea unui contractant preferat la un preț majorat artificial (în aceste situații ar trebui să se verifice atent valoarea estimată a contractului). Câștigătorul împarte o cotă din profituri cu ofertanții respinși, îi angajează ca subcontractanți sau le permite să câștige alte contracte la prețuri avantajoase. Ofertele de curtoazie pot fi depuse inclusiv de societăți-paravan sau firme afiliate.

1². Abținerea de la participare

Pentru ca manipularea procedurilor de cerere de oferte să reușească, numărul ofertanților trebuie să fie limitat și toți trebuie să participe la conspirație. Dacă la licitație se alătură un ofertant nou sau necooperant (un așa-numit "sabotor"), majorarea artificială a prețului devine evidentă. Pentru a preveni o astfel de posibilitate, conspiratorii pot oferi mită societăților străine pentru ca acestea să nu își depună ofertele sau pot utiliza mijloace mai agresive pentru a le împiedica să participe la licitație. De asemenea, în încercarea de a-și proteja monopolul, conspiratorii pot constrânge furnizorii și subcontractanții pentru ca aceștia să evite relațiile comerciale cu societățile necooperante.

1³. Rotația ofertelor

Conspiratorii depun oferte de curtoazie sau se abțin să liciteze pentru a permite fiecărui ofertant sa depună, prin rotație, oferta cea mai ieftină.

Rotația poate avea loc în funcție de zona geografică - un contractant în domeniul construcțiilor de drumuri primește toate lucrările dintr-o regiune, altă societate primește lucrări în regiunea învecinată - sau în funcție de tipul de activitate, perioadă etc.

1.4. Împărțirea piețelor

Întreprinderile participante la înțelegere pot împărți piețe sau linii de producție sau pot conveni fie să nu concureze în propriile zone de influență, fie să o facă prin măsuri de cooperare secretă, precum depunerea de oferte de curtoazie exclusiv. Uneori, la sistemele de cooperare secretă participă angajați - având uneori interese financiare în întreprinderea "concurrentă" - care primesc o cotă din prețurile majorate artificial.

2. Indicatori de fraudă:

- oferta câștigătoare are un preț prea mare în raport cu estimările de costuri, listele de prețuri publicate, lucrările sau serviciile similare sau mediile la nivel de industrie și prețurile de piață corecte;
- toți ofertanții mențin prețuri ridicate;
- prețul ofertelor scade atunci când la licitație se alătură un ofertant nou;
- rotația ofertanților câștigători în funcție de regiune, tip de activitate, tip de lucrări;
- ofertanții respinși sunt angajați ca subcontractanți;
- configurație anormală a ofertelor (de exemplu, ofertele sunt separate de procentaje exacte, oferta câștigătoare este cu puțin sub pragul de preț acceptat, se încadrează exact în bugetul alocat, este prea mare, prea apropiată, diferența este excesivă, sumele sunt rotunjite, incomplete etc);
- legături aparente între ofertanți, cum ar fi adrese, angajați sau numere de telefon comune etc;
- în oferta contractantului sunt incluși subcontractanți aflați în competiție pentru contractul principal;
- contractanții calificați se abțin de la depunerea unei oferte și devin subcontractanți, sau ofertantul cu cel mai scăzut preț se retrage și devine subcontractant;
- unele societăți licitează întotdeauna una împotriva celeilalte, în timp ce altele nu o fac niciodată;
- ofertanții respinși nu pot fi localizați pe internet sau în nomenclatoarele de societăți, nu au adrese etc. (cu alte cuvinte, sunt societăți fictive);
- există corespondență sau alte indicii potrivit cărora contractanții efectuează schimburi de informații privind prețurile, își alocă teritorii sau încheie alte tipuri de acorduri neoficiale;
- practicile de ofertare prin cooperare secretă au fost constatate în următoarele sectoare și sunt relevante și pentru fondurile structurale: asfaltări, construcții de clădiri, activități de dragare, echipamente electrice, construcții de acoperișuri, eliminarea deșeurilor.

SUBCAPITOLUL 3⁴: Oferte discrepante

1. Descrierea sistemului

În acest sistem de fraudare, personalul responsabil pentru contractare furnizează unui ofertant favorit informații confidențiale indisponibile celorlalți ofertanți, potrivit cărora, de exemplu, una sau mai multe activități prevăzute într-o cerere de oferte nu vor fi realizate în cadrul contractului (unele activități pot fi formulate în termeni vagi sau pot fi prea dificile, iar ofertantul favorit este instruit cum să liciteze). Astfel de informații permit firmei favorizate să depună o ofertă având un preț mult mai redus față de cel al celorlalți participanți, oferind un preț foarte scăzut pentru activitatea care nu va fi inclusă în contractul final. În cazul acordurilor-cadru, acest aspect trebuie analizat în corelare cu contractele subsecvente. Depunerea de oferte discrepante este unul dintre cele mai eficiente sisteme de trucare a licitațiilor, manipularea nefiind atât de evidentă precum în alte sisteme utilizate frecvent, cum ar fi achizițiile nejustificate dintr-o sursă unică.

2. Indicatori de fraudă:

- oferta pentru anumite activități pare a fi nejustificat de scăzută;
- după atribuirea contractului au loc modificări sau eliminări ale cerințelor privind activitățile;
- activitățile pentru care se primesc oferte sunt diferite față de contractul propriu-zis;
- ofertantul are legături apropiate cu personalul responsabil cu achizițiile sau a participat la redactarea specificațiilor.

SUBCAPITOLUL 3⁵: Manipularea specificațiilor

1. Descrierea sistemului

Cererile de oferte sau propuneri pot conține specificații adaptate pentru a corespunde calificărilor sau competențelor unui anumit ofertant. Această situație este frecventă în special în cazul contractelor din domeniul IT și al altor contracte tehnice.

Specificațiile care sunt prea restrictive pot fi utilizate pentru a exclude alți ofertanți calificați sau pentru a justifica achiziții dintr-o singură sursă și pentru a evita orice concurență.

Un ansamblu de specificații manipulate care favorizează un anumit contractant sugerează corupție.

2. Indicatori de fraudă:

- doar un singur ofertant sau foarte puțini ofertanți răspund la cererile de oferte;
- există similitudini între specificații și produsele sau serviciile contractantului câștigător;
- se primesc reclamații din partea celorlalți ofertanți;
- specificațiile sunt semnificativ mai restrânse sau acoperă o sferă mai largă decât în cazul cererilor de oferte anterioare;
- specificații neobișnuite sau nerezonabile;
- acordarea unui număr ridicat de contracte avantajoase unui singur furnizor;
- socializare sau contacte personale între personalul responsabil cu contractarea și ofertanți pe durata procedurii de atribuire;
- cumpărătorul definește un articol folosind denumirea unei mărci comerciale în locul unei descrieri generice fără să folosească sintagma "sau echivalent" sau fără să justifice necesitatea prin prisma unei incompatibilități tehnice.

SUBCAPITOLUL 3⁶: Divulgarea datelor referitoare la licitații

1. Descrierea sistemului

Personalul însărcinat cu contractarea, redactarea proiectului sau evaluarea ofertelor poate divulga unui ofertant favorit informații confidențiale, precum bugete estimate, soluții preferate sau date privind ofertele concurente, permițându-i astfel să formuleze o propunere tehnică sau financiară.

2. Indicatori de fraudă:

- metode ineficiente de control al procedurilor de atribuire, reducerea nejustificată a termenelor legale;
- oferta câștigătoare are un preț cu foarte puțin mai scăzut decât următoarea ofertă cu preț scăzut;
- unele oferte sunt deschise în avans;
- sunt acceptate oferte care depășesc termenul-limită;
- ofertantul care depune oferta după expirarea termenului este câștigător;
- toate ofertele sunt respinse, iar contractul este relictat;
- ofertantul câștigător comunică în privat cu personalul însărcinat cu contractarea, prin e-mail sau alte mijloace, în timpul perioadei de atribuire.

SUBCAPITOLUL 3⁷: Manipularea ofertelor

1. Descrierea sistemului

Într-o procedură de atribuire controlată insuficient, personalul însărcinat cu contractarea poate manipula ofertele după depunere, în vederea selectării unui contractant favorit (modificarea ofertelor, "pierderea" unor oferte, anularea unor oferte pe motivul unor presupuse erori conținute în specificații etc).

2. Indicatori de fraudă:

- reclamații din partea ofertanților;
- metode de control deficiente și proceduri de licitație inadecvate;
- indicii privind modificarea ofertelor după recepție (pot proveni și din observarea recepției unor produse inferioare din punct de vedere calitativ prin raportare la oferta depusă în cadrul procedurii și în lipsa unui act adițional);
- anularea unor oferte pe motivul unor erori;
- un ofertant calificat este descalificat din motive suspecte;
- activitatea nu este relictată, deși numărul ofertelor primite a fost inferior minimumului necesar.

SUBCAPITOLUL 3⁸: Atribuirea nejustificată unui singur ofertant

1. Descrierea sistemului

Acest sistem este adesea rezultatul corupției, în special dacă metoda este repetată și suspectă.

Aceste atribuiri pot avea loc prin fragmentarea achizițiilor, în scopul evitării plafoanelor de ofertare concurențială, falsificarea justificărilor achizițiilor din sursă unică, redactarea unor specificații foarte restrictive, prelungirea contractelor atribuite anterior în locul relicitării acestora.

2. Indicatori de fraudă:

- atribuiri în favoarea unui singur ofertant la prețuri superioare sau puțin inferioare plafoanelor de atribuire concurențială;
- achiziții publice desfășurate anterior în condiții concurențiale au devenit neconcurențiale;
- fragmentarea achizițiilor, pentru a evita plafonul de ofertare concurențială;
- cererea de ofertă este transmisă unui singur furnizor de servicii.

SUBCAPITOLUL 3⁹: Fragmentarea achizițiilor

1. Descrierea sistemului

Personalul însărcinat cu contractarea poate fragmenta o achiziție în două sau mai multe comenzi ori contracte de achiziție în scopul evitării concurenței sau a unei investigații efectuate de o autoritate de management de nivel superior. De exemplu, dacă plafonul este de 125.000 euro, o achiziție pentru atribuirea unui contract de bunuri și servicii în valoare estimată de 245.000 euro poate fi fragmentată în două achiziții pentru atribuirea a două contracte - unul pentru bunuri, în valoare de 121.000 euro, iar altul pentru servicii, în valoare de 124.000 euro - în scopul evitării unei proceduri concurențiale.

Fragmentarea achizițiilor (denumită de multe ori salami slicing) poate indica un caz de corupție sau alte sisteme de fraudare la nivelul unei organizații contractante.

2. Indicatori de fraudă:

- două sau mai multe achiziții consecutive și asemănătoare de la același contractant, situate imediat sub plafoanele de acordare concurențială sau sub limita de la care se efectuează investigații de către cadrele de conducere;
- separarea nejustificată a achizițiilor, de exemplu contracte separate pentru manoperă și materiale, fiecare având o valoare inferioară plafoanelor de ofertare;
- achiziții consecutive la valori situate imediat sub plafoane.

SUBCAPITOLUL 3¹⁰: Combinarea contractelor

1. Descrierea sistemului

Un contractant având mai multe comenzi similare poate percepe aceleași costuri de personal, onorarii sau cheltuieli similare pentru mai multe comenzi care ar putea avea de fapt volume de activitate diferite, ceea ce determină suprafacturarea.

2. Indicatori de fraudă:

- facturi similare prezentate pentru activități sau contracte diferite;
- contractantul facturează mai mult de o activitate pentru aceeași perioadă de timp.

SUBCAPITOLUL 3¹¹: Stabilirea incorectă a costurilor

1. Descrierea sistemului

Un contractant poate comite o fraudă prin facturarea cu intenție a unor costuri care nu sunt permise sau rezonabile sau care nu pot fi alocate în mod direct sau indirect unui contract. Costurile de manoperă sunt mai susceptibile să fie utilizate abuziv decât costurile materialelor deoarece, în teorie, costurile cu forța de muncă pot fi percepute pentru orice contract.

Costurile cu forța de muncă pot fi manipulate prin crearea de fișe de pontaj fictive, modificarea fișelor de pontaj sau a documentației aferente ori simpla facturare a unor costuri majorate artificial pentru forța de muncă, fără documente justificative.

2. Indicatori de fraudă:

- sume excesive sau neobișnuite percepute pentru forța de muncă;
- sumele percepute pentru forța de muncă nu sunt reflectate de evoluția lucrărilor prevăzute de contract;
- modificări evidente ale fișelor de pontaj;
- nu se găsesc fișele de pontaj;
- pentru aceleași costuri ale materialelor se percep sume în mai multe contracte;
- costurile indirecte sunt facturate drept costuri directe.

SUBCAPITOLUL 3¹²: Manipularea prețurilor

1. Descrierea sistemului

Manipularea prețurilor în cadrul contractelor are loc atunci când contractanții nu pun la dispoziție date curente, complete și exacte privind costurile sau prețurile în propunerile de prețuri, ceea ce are ca rezultat creșterea prețului contractului.

2. Indicatori de fraudă:

- contractantul refuză, amână sau nu poate furniza documente justificative privind costurile;
- contractantul furnizează documente incorecte sau incomplete;
- informațiile privind prețul nu mai sunt valabile;
- prețuri ridicate comparativ cu contracte similare, liste de prețuri sau medii la nivel de industrie.

SUBCAPITOLUL 3¹³: Neîndeplinirea specificațiilor contractului

1. Descrierea sistemului

Contractanții care nu îndeplinesc specificațiile contractului și apoi declară în mod fals și cu bună știință că le-au îndeplinit comit o fraudă.

Exemple de astfel de sisteme includ utilizarea de materiale de construcție care nu respectă standardele, componente de calitate inferioară, fundații necorespunzătoare în cazul lucrărilor de construcție a drumurilor etc. Motivul este, în mod evident, creșterea profiturilor prin reducerea costurilor, evitarea penalizărilor pentru nerespectarea termenelor-limită etc. Multe astfel de sisteme sunt dificil de detectat în absența unor inspecții sau teste amănunțite efectuate de experți independenți în domeniu. Există totuși posibilitatea ca autorii fraudelor să încerce să mituiască inspectorii.

2. Indicatori de fraudă:

- discrepanțe între rezultatele testelor și inspecțiilor, pe de o parte, și clauzele și specificațiile contractului, pe de altă parte;
- absența certificatelor sau a documentelor de testare ori inspecție;
- calitate inferioară, activitate nesatisfăcătoare și număr mare de reclamații;
- în documentele contabile ale contractantului există indicii potrivit cărora contractantul nu a achiziționat materialele necesare lucrărilor, nu deține sau nu a închiriat echipamentul necesar pentru efectuarea lucrărilor ori nu dispune de suficienți lucrători pe șantier. (NB: Această verificare încrucișată se poate dovedi utilă.)

SUBCAPITOLUL 3¹⁴: Facturi false, duble sau cu prețuri excesive

1. Descrierea sistemului

Un contractant poate prezenta cu bună știință facturi false, duble sau cu prețuri excesive, acționând pe cont propriu sau în cooperare cu angajați responsabili cu procesul de contractare, în urma coruperii acestora.

2. Indicatori de fraudă:

- mărfuri sau servicii facturate nu se află în inventar sau nu pot fi localizate;
- nu există confirmări de primire a unor bunuri sau servicii facturate;
- comenzile de achiziție pentru unele bunuri sau servicii facturate sunt inexistente sau suspecte;
- registrele contractantului nu indică finalizarea lucrărilor sau efectuarea cheltuielilor necesare;
- prețurile de facturare, sumele, descrierile sau datele privind articolele depășesc sau nu corespund cu prevederile contractuale, comanda de achiziție, fișele de magazie, inventarul sau rapoartele de producție;

- facturi multiple cu sumă, număr, dată etc. identice;
- subcontracte în cascadă;
- plăți în numerar;
- plăți către societăți off-shore.

SUBCAPITOLUL 3¹⁵: Furnizori de servicii fictivi

1. Descrierea sistemului

a) Un angajat poate autoriza plăți către un vânzător fictiv, urmărind în acest fel să deturneze fonduri. Sistemul este utilizat frecvent în situațiile în care nu există o separare a atribuțiilor de întocmire a cererii, recepție și plată.

b) Contractanții pot înființa societăți fictive pentru a depune oferte de curtoazie în cadrul unor sisteme de cooperare secretă, în vederea majorării artificiale a costurilor sau, pur și simplu, a emiterii de facturi false.

Experiența a arătat că autorii fraudelor au tendința de a utiliza denumiri de societăți similare denumirilor unor societăți reale.

2. Indicatori de fraudă:

- furnizorul de servicii nu poate fi găsit în nomenclatoarele de societăți, pe internet, cu ajutorul motorului de căutare Google sau al altor motoare de căutare etc;

- adresa furnizorului de servicii nu poate fi găsită;
- adresa sau numărul de telefon ale furnizorului servicii sunt incorecte;
- este folosită o societate off-shore.

SUBCAPITOLUL 3¹⁶: Substituția produsului

1. Descrierea sistemului

Substituția produsului se referă la înlocuirea, fără știința cumpărătorului, a produselor prevăzute în contract cu unele de calitate inferioară. În cel mai rău caz, substituția produselor poate pune în pericol viața, de exemplu deficiențe ale infrastructurii sau clădirilor. Substituția este o opțiune atractivă în special în cazul contractelor care prevăd utilizarea de materiale costisitoare, de calitate superioară, care pot fi înlocuite cu produse mult mai ieftine, cu aspect similar. Substituția implică de multe ori componente care nu pot fi detectate cu ușurință. De asemenea, atunci când au loc inspecții pot fi prezentate eșantioane special create, pentru a induce în eroare.

2. Indicatori de fraudă:

- ambalaje neobișnuite sau generice: ambalajul, culorile sau forma diferă de norme;
- discrepanțe între aspectul așteptat și cel real;
- numerele de identificare a produsului diferă de numerele publicate sau cele de catalog ori de sistemul de numerotare;
- număr de defecțiuni înregistrat în cadrul testelor sau în utilizare peste medie, înlocuiri anticipate ori costuri ridicate de întreținere și de reparație;
- certificatele de conformitate sunt semnate de persoane necalificate sau neautorizate;
- diferențe semnificative între costurile estimate și cele reale ale materialelor;
- contractantul nu a respectat graficul lucrărilor, dar recuperează întârzierile cu rapiditate;
- numere de serie atipice sau șterse; numerele de serie nu corespund sistemului de numerotare al producătorului autentic;
- numerele sau descrierile facturii sau ale obiectelor de inventar nu corespund datelor din ordinul de achiziție.

CAPITOLUL 4: Frauda în domeniul sumelor percepute pentru forța de muncă și al serviciilor de consultanță

Sisteme de fraudare comune și recurente și indicatorii de fraudă relevanți (semnale de avertizare)

Acest capitol prezintă sisteme de fraudare comune și recurente, împreună cu o descriere a sistemului și indicatorii de fraudă relevanți în domeniul serviciilor de consultanță.

Cel mai important mijloc de control din sistemul de contabilitate a costurilor pentru forța de muncă este angajatul individual și acceptarea de către acesta a responsabilității de a înregistra cu exactitate timpul de lucru efectuat.

Aceasta este o listă neexhaustivă a unor sisteme general recunoscute:

SUBCAPITOLUL 4¹: Costurile suportate cu forța de muncă

1. Descrierea sistemului

Fără o verificare externă independentă și la fața locului, costurile cu forța de muncă sunt foarte ușor de manipulat. Un angajator poate pretinde, cu bună știință, perioade de lucru fictive, directe sau indirecte. Aspectul esențial de urmărit este dacă sumele pentru timpul de lucru al angajatului sunt percepute în mod adecvat pentru proiectul la care s-a lucrat efectiv. (Nu pot exista documente ale unor părți terțe care să ateste costurile cu forța de muncă, cum ar fi facturi, comenzi de achiziție etc.)

2. Indicatori de fraudă:

- moduri diferite de percepere a sumelor;
- modificări neașteptate și semnificative ale modului de percepere a sumelor;
- scăderea sumelor percepute pentru proiecte/contracte cu plafon depășite sau urmând a fi depășite;
- procentajul angajaților pentru care se înregistrează costuri indirecte este disproporționat;
- un număr mare de angajați sunt transferați de la costuri directe la costuri indirecte sau viceversa;
- aceiași angajați sunt transferați în mod constant de la costuri directe la costuri indirecte sau viceversa;
- sisteme deficitare de control intern al sumelor percepute pentru timpul de lucru, precum semnarea în avans a fișelor de pontaj ale angajaților, completarea fișelor de pontaj ale angajaților de către supraveghetor, completarea fișelor de pontaj cu creionul sau la finalul perioadei de plată;
- orele de lucru și sumele reale se află constant la limita bugetului sau imediat sub aceasta;
- utilizarea unor intrări în registrele zilnice prin care se efectuează modificări, în vederea transferării costurilor între contracte, cercetare și dezvoltare, activități comerciale;
- creșteri și descreșteri semnificative ale sumelor percepute unor conturi sensibile;
- sumele pentru timpul de lucru al angajaților sunt percepute diferit în raport cu costurile de călătorie asociate.

SUBCAPITOLUL 4²: Neplata orelor suplimentare

1. Descrierea sistemului

Un angajator poate pretinde, cu bună știință, efectuarea de ore suplimentare false atunci când acestea nu sunt compensate în mod neoficial prin, de exemplu, acordarea de concedii suplimentare. Aspectul esențial de urmărit este dacă sumele pentru timpul de lucru al angajatului sunt percepute în mod adecvat pentru proiectul la care s-a lucrat efectiv. Nu există documente ale unor părți terțe.

2. Indicatori de fraudă:

- personalul este obligat să desfășoare activități suplimentare neplătite în cadrul mai multor proiecte - directe și indirecte;
- angajații salariați înregistrează doar orele de lucru normale efectuate în fiecare zi, pentru o perioadă mai lungă de timp;
- neplata orelor suplimentare și acordarea de bonusuri pe baza orelor suplimentare lucrate, potrivit indicațiilor conducerii;
- lucrările pentru contractele/proiectele al căror plafon de cheltuieli a fost depășit se desfășoară doar în timpul suplimentar neplătite.

SUBCAPITOLUL 4³: Servicii de consultanță/profesionale

1. Descrierea sistemului (pe baza unui caz real)

Serviciile erau însoțite de contracte de consultanță detaliate, cu facturile și rapoartele aferente. Aspectele acoperite erau relevante pentru operațiunile contractantului și ofereau recomandări adecvate privind eficientizarea anumitor activități. Contractantul a pus în aplicare majoritatea recomandărilor. Contractele aplicabile conțineau toate explicațiile necesare, iar onorariile au fost considerate rezonabile.

Cu toate acestea, serviciile unora dintre societățile contractate nu fuseseră utilizate anterior. Contractele nu descriau serviciile care urmau a fi furnizate de către societăți, dar prezentau în detaliu persoanele care urmau să ofere serviciile și onorariile pe oră percepute. CV-urile persoanelor nu erau disponibile. Onorariile societăților noi erau mai ridicate. Reprezentantii societății nu au putut explica onorariile mai mari sau natura serviciilor care urmau să fie oferite.

În plus, facturile emise de aceste societăți pentru serviciile suplimentare prestate nu descriau caracteristicile acestora, menționând doar numărul

contractului. Costurile erau reprezentate sub formă de sumă forfetară, fără o defalcare în funcție de orele lucrate, tariful orar, cheltuielile de călătorie sau alte cheltuieli. Nu existau rapoarte de călătorie sau rapoarte de sinteză. Nu existau informații suplimentare privind aceste societăți; angajatorul nu a putut oferi decât asigurări verbale privind serviciile furnizate.

În sfârșit, adresa de corespondență de pe facturi era o casușă poștală, iar societățile nu apăreau în lista abonaților telefonici.

2. Indicators de fraudă:

- nu există acorduri sau contracte încheiate oficial; cu toate acestea, se plătesc sume mari pentru "servicii prestate", pe baza unor facturi conținând date insuficiente;
- există acorduri sau contracte oficiale, dar acestea sunt vagi în ceea ce privește serviciile care urmează a fi prestate, și nu există facturi detaliate, rapoarte de călătorie sau studii care să justifice cheltuielile;
- serviciile plătite au fost utilizate pentru obținerea, distribuția sau utilizarea unor informații ori date protejate prin legi sau regulamente;
- serviciile plătite aveau scopul de a influența în mod ilegal conținutul unei cereri, evaluarea unei propuneri sau estimări de preț, selecția de surse pentru atribuirea de contracte ori negocierea unui contract, a unei modificări sau a unei revendicări. Nu este important dacă atribuirea se face de către contractantul principal ori un subcontractant de la orice nivel;
- serviciile plătite au fost obținute sau efectuate prin încălcarea unui statut ori a unui regulament care interzice practicile antreprenoriale neeloiale sau conflictele de interese.

SUBCAPITOL 4⁴: Categoriile de forță de muncă

1. Descrierea sistemului (pe baza unui caz real)

Propunerea unui contractant privind reînnoirea unui contract de tip "timp și materiale" (T&M), care fusese atribuit anual în ultimii 2 ani, arăta că tarifele orare suportate erau semnificativ mai reduse decât tarifele propuse, cu excepția celor administrative. La momentul depunerii ofertelor, propunerea inițială prevedea un număr complet de angajați. După atribuirea contractului, contractantul a angajat/utilizat personal remunerat la un nivel inferior celui propus. Calificările unora dintre noii angajați nu îndeplineau cerințele din cererea de ofertă. Contractantul plasase mai mulți dintre noii angajați în categoriile de forță de muncă pentru care nu erau calificați.

2. Indicators de fraudă:

- diferențe semnificative între costurile sau cantitățile unitare propuse și cele reale, fără modificarea corespunzătoare a sferei lucrărilor sau a descrierii posturilor;
- facturarea fiecărui serviciu se făcea constant la nivelul maxim stabilit în contract. Specificarea în contract/comandă a numărului de ore care trebuie facturate reprezintă o excepție;
- anumite persoane propuse ca "angajați-cheie" nu lucrează în cadrul contractului;
- personalul propus nu corespunde forței de muncă existente. Este necesară angajarea unui număr considerabil de persoane. Numărul persoanelor nou-angajate este semnificativ mai redus decât în propunerile inițiale;
- competențele angajaților nu satisfac cerințele specifice pentru categoria de forță de muncă sau cerințele contractuale;
- timpul de lucru al angajaților este înregistrat ca indirect de către societate, dar este înregistrat ca direct în scopul contractului;
- sumele percepute pentru timpul de lucru al partenerilor, funcționarilor, supraveghetorilor și al altor angajați nu respectă termenii contractuali sau politicile și procedurile contabile ale societății.

ANEXA Nr. 2: SUSPICIUNE DE NEREGULĂ/SUSPICIUNE DE FRAUDĂ¹)

Nr./data înregistrării

(de la Autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene/organisme intermediare²) către structura de control, autoritatea de certificare, conform prevederilor reglementărilor comunitare și ale acordurilor privind managementul financiar și controlul programelor operaționale)

Elementele notificării:

Identificarea programului/a fondului/axă prioritară, după caz/domeniu major de intervenție, după caz/proiect: nr. , denumire/cod SMIS, MIS, altele, după caz/organism intermediar, după caz/beneficiar: denumire, adresă, reprezentant legal, după caz/nr. și data contractului/acordului/deciziei/ordinului de finanțare.

	Informații	Descriere
1.	Sursa/data primei informații care a condus la concluzia că există o suspiciune de neregulă	Autoritatea de management/organismul intermediar/beneficiarul final/Autoritatea de Certificare și Plată/Autoritatea de Audit/Comisia Europeană/Curtea de Conturi Europeană/Departamentul pentru lupta antifraudă (DLAF)/Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF)/persoană fizică (identitate cunoscută sau necunoscută)/ nr. documentului și data
2.	Modul de descoperire a unei posibile nereguli	Verificări la fața locului Misiuni de audit Misiuni de control Sistem whistle blowing ³)
3.	Tipul neregulii suspectate	Neregulă neintenționată/intenționată (suspiciune de fraudă) Individuală/Cu caracter sistemic (Se completează în conformitate cu documentul care a stat la baza constatării/identificării neregulii.)
4.	Descrierea neregulii suspectate (inclusiv modul producerii)	Plată în exces/necuvinită Plata unei cheltuieli neeligibile încălcarea normative legale în materie de achiziții încălcarea proceduri de lucru (referință + scurtă prezentare) Din neglijență/din cauza definerii neclare sau insuficiente a normativelor legale/procedurilor de lucru (Se descrie neregula potrivit documentului care a stat la baza identificării unei posibile nereguli.)
5.	Natura cheltuielii	De exemplu: Cheltuieli personale, cheltuieli materiale, cheltuieli lucrări (Se completează în cazul identificării unei cheltuieli neeligibile.)
6.	Suma suspectată a fi plătită necuvinit	(Se completează în conformitate cu documentul care a stat la baza identificării posibilei nereguli, dacă este specificată./în caz contrar se menționează că valoarea nu a fost cuantificată în document.)

Se anexează documentul care constituie sursa primei informații care a condus la concluzia că există o suspiciune de neregulă (se indică nr. /data/emitent).

Conducătorul autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene,

(numele/semnătura/data/ștampila)

¹)În funcție de tipul neregulii (pct. 3), notificarea va fi asupra unei suspiciuni de neregulă sau de fraudă.

²)Acest format se poate utiliza de autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene/organismele intermediare și în relația cu beneficiarii, pentru situația în care aceștia - în aplicarea prevederilor art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **66/2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora - notifică din proprie inițiativă o posibilă neregulă în gestiunea propriilor proiecte.

³)In cazul suspiciunilor primite prin sistemul whistle blowing se vor înscrie numai elementele cunoscute.

ANEXA Nr. 3: CONȚINUTUL MINIM¹) al Registrului neregulilor și al Registrului debitorilor

Denumirea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene

	Elemente	Registrul neregulilor	Registrul debitorilor
1.	Tipul documentului informativ	X	
2.	Sursa documentului informativ	X	
3.	Numărul și data documentului informativ	X	
4.	Metoda de detectare/Modul în care a fost descoperită neregula		
5.	Programul	X	X
6.	Fondul	X	X

7.	Axa prioritară/Domeniul major de intervenție/Măsura	X	X
8.	Nr. data și codul SMIS (sau SIMPOP, MIS-ETC, după caz) ale proiectului/contractului/acordului/ordinului/deciziei de finanțare	X	X
9.	Denumirea proiectului	X	X
10.	Numele/Denumirea beneficiarului	X	X
11.	Nr. data și codul SMIS (sau SIMPOP, MIS-ETC, după caz) ale contractului de atribuire (achiziții)	X	X
12.	Număr caz (număr unic - se păstrează pe toată perioada de la descoperire până la finalizare prin încasare sau anulare)	X	X
13.	Data și nr. notificării structurii de control	X	
14.	Data scadenței a finalizării investigațiilor de către structurile de control (conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora)	X	
15.	Este necesară notificarea Departamentului pentru lupta antifraudă (DLAF) (Da/Nu)	X	
16.	Data și nr. notificării DLAF	X	
17.	Nr. și data Procesului-verbal de constatare a neregulii și de stabilire a creanței bugetare/Notei de constatare a neregulii și de stabilire a corecției financiare/Procesului-verbal de calculare a dobânzii	X	X
18.	Prevederi comunitare încălcate (art., paragraf)	X	
19.	Prevederi naționale încălcate (art., paragraf)	X	
20.	Data sau perioada comiterii neregulii	X	
21.	Valoarea totală a proiectului, din care:	X	X
	- contribuție UE	X	X
	- contribuție națională la cheltuiala eligibilă, din care:	X	X
	- buget de stat	X	X
	- buget local	X	X
	- alte surse publice	X	X
	- contribuție privată	X	X
	- TVA aferentă cheltuielilor eligibile	X	X
22.	Natura cheltuielii	X	X
23.	Valoarea cheltuielii afectate de neregulă, din care (conform surselor din care s-au efectuat plățile/rambursările):	X	X
	- contribuție UE	X	X
	- contribuție națională la cheltuiala eligibilă, din care	X	X
	- buget de stat	X	X
	- buget local	X	X
	- alte surse publice	X	X
	- contribuție privată	X	X
	- TVA aferentă cheltuielilor eligibile	X	X
24.	Valoarea cheltuielii afectate de neregulă, din care (conform ratelor de cofinanțare aplicabile cheltuielilor declarate) ²⁾	X	
25.	Creanța bugetară stabilită conform Procesului-verbal de constatare a neregulii și de stabilire a creanței bugetare/Notei de constatare a neregulii și de stabilire a corecției financiare, din care:	X	X
	- contribuție UE	X	X
	- contribuție națională de la bugetul de stat ³⁾	X	X
	- TVA aferentă cheltuielilor eligibile	X	X
26.	Data aprobării Procesului-verbal de constatare a neregulii și de stabilire a creanței bugetare/Notei de constatare a neregulii și de stabilire a corecției financiare	X	X
27.	Data comunicării Procesului-verbal de constatare a neregulii și de stabilire a creanței bugetare către debitor	X	X
28.	Data scadenței creanței bugetare	X	X
29.	Nr. și data solicitării executării silită	X	X
30.	Contestație a debitorului Da/Nu	X	X
31.	Nr. și data contestației	X	X
32.	Modul de soluționare a contestației (admitere parțială/totală/respingere)	X	X
33.	Suma recuperată, din care (conform surselor din care s-au efectuat plățile/rambursările):	X	X
	- contribuție UE	X	X
	- contribuție națională de la bugetul de stat ³⁾	X	X
	- TVA aferentă cheltuielilor eligibile	X	X
34.	Suma recuperată ⁴⁾ , din care (conform ratelor de cofinanțare aplicabile cheltuielilor declarate) ²⁾	X	
35.	Data recuperării	X	X
36.	Modul de recuperare a creanței bugetare	X	X
37.	Suma rămasă de recuperat, din care (conform surselor din care s-au efectuat plățile/rambursările):	X	X
	- contribuție UE	X	X
	- contribuție națională de la bugetul de stat ³⁾	X	X
	- TVA aferentă cheltuielilor eligibile	X	X
38.	Suma rămasă de recuperat, din care (conform surselor din care s-au efectuat plățile/rambursările) ²⁾ :	X	
39.	Valoarea dobânzii, din care:	X	X
	- contribuție UE	X	X
	- contribuție națională de la bugetul de stat	X	X
40.	Data recuperării	X	X
41.	Modul de recuperare a dobânzii	X	X
42.	Debitorul a contestat Procesul-verbal de constatare a neregulii și de stabilire a creanței bugetare/Nota de constatare a neregulii și de stabilire a corecției financiare în instanță judecătorească (Da/Nu)	X	X
43.	Data și nr. hotărârii definitive și irevocabile a instanței judecătorești - admis total/parțial/respins	X	X
44.	Nr. și data notificării Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) în scopul aplicării măsurilor asigurătorii	X	X
45.	Motivul solicitării aplicării de măsuri asigurătorii	X	X
46.	Valoarea pentru care s-a solicitat luarea măsurilor asigurătorii	X	X
47.	Procedura este încheiată (Da/Nu)	X	X
48.	Data la care procedura a fost încheiată	X	X
49.	Nr. și data documentului care justifică imposibilitatea recuperării, emitent	X	X
50.	Au fost abandonate procedurile de recuperare? (Da/Nu)	X	X
	Nr. și data adresei prin care Comisia Europeană a fost notificată înainte de luarea deciziei		

51.	de a abandona procedura de recuperare	X	X
52.	Nr. și data adresei prin care Comisia Europeană își exprimă opinia	X	X
53.	Opinia Comisiei Europene cu privire la abandonarea procedurilor de recuperare	X	X
54.	Cheltuiala a fost declarată de autoritatea cu competențe? (Da/Nu)	X	
55.	Nr. și data Declarației de cheltuieli în care se reflectă cheltuiala ⁵⁾	X	
56.	Cheltuiala a fost inclusă într-o declarație de cheltuieli și aplicație de plată către Comisia Europeană? (Da/Nu)	X	
57.	Nr. și data aplicației către Comisia Europeană în care a fost inclusă cheltuiala respectivă	X	
58.	Suma totală reținută de statul membru (withdrawals)	X	
59.	Rata cofinanțării UE	X	
60.	Curs de schimb valutar utilizat	X	
61.	Nr. cazului în Raportul de nereguli	X	
62.	Raportul trimestrial de nereguli a fost transmis la DLAF/Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) (Da/Nu)	X	
63.	Data transmiterii Raportului trimestrial de nereguli	X	
64.	Trimestru/An	X	
65.	Codul neregulii	X	
66.	Nr. de referință AFIS	X	
67.	Există caz de nereguli cu raportare imediată la DLAF/OLAF (Da/Nu)	X	
68.	Data transmiterii Raportului de nereguli cu raportare imediată	X	
69.	Codul creației bugetare	X	
70.	Comentarii	X	X

¹⁾Dacă nu s-a stabilit altfel prin specificul programului sau alte înțelegeri între autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene și serviciile Comisiei Europene sau alți finanțatori.

²⁾Defalcate pe aceeași structură ca a valorii pe surse din care s-au efectuat plățile/rambursările.

³⁾Dacă a fost rambursată beneficiarului/virată pe contul de venituri de către Autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

⁴⁾În cazul în care sumele recuperate aferente neregulii au fost reflectate în mai multe declarații de cheltuieli se vor preciza pentru fiecare declarație sumele.

⁵⁾În cazul în care cheltuiala aferentă neregulii a fost inclusă în mai multe declarații de cheltuieli se vor preciza pentru fiecare declarație sumele.

ANEXA Nr. 4:

Aprob

.....

(numele și semnătura conducătorului autorității emitente)

(ștampila autorității emitente)

PROCES-VERBAL de constatare a neregulilor și de stabilire a creațiilor bugetare

încheiat la data de.....

privind proiectul....., denumire....., codul SMIS/MIS etc.

1. Denumirea și datele de identificare ale autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurii de control

a) .....

(denumirea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurii de control)

Echipa de control formată din:

- domnul/doamna....., având funcția de.....;

- domnul/doamna....., având funcția de.....;

- domnul/doamna....., având funcția de.....;

din cadrul.....

în baza..... nr. .... /.....,

(ordin/decizie/mandat/împuternicire)

emis/emisă de.....

(numele și semnătura conducătorului autorității emitente/forului superior)

a procedat la efectuarea unei verificări documentare și/sau faptice a cazului de suspiciune de nereguli înregistrat la autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene sub nr. ...., ce a avut drept scop verificarea aspectelor

menționate în.....

(documentul/ raportul de control/audit/verificare la fața locului/sesizare de neregulă prin sistemul whistle blowing)

nr...../.....

al.....

(data) (emitent/ în cazul sesizării prin sistemul whistle blowing se păstrează confidențialitatea chiar dacă este cunoscută identitatea persoanei care a semnalat neregula)

conținând constatări cu implicații financiare.....

(Se citează toate constatările din documentul emitentului.)

b) Punctul de vedere exprimat de beneficiar/structura verificată

(Se va menționa punctul de vedere al beneficiarului cu privire la constatările din documentul/raportul de control/audit/ verificare la fața locului înainte de efectuarea misiunii de control, dacă un asemenea punct de vedere a fost comunicat oficial autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene./în caz contrar, se solicită punctul de vedere al beneficiarului/structurii verificate/ în cazul în care nu exprimă un punct de vedere, se menționează acest fapt.)

.....

c) Locul unde s-a desfășurat verificarea.....

d) În perioada.....

2. Baza legală a verificării

a) Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. **66/2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora

b) Prevederile Ordonanței Guvernului nr. **92/2003** privind **Codul de procedură fiscală**, republicată, cu modificările și completările ulterioare

c) Contractul/Decizia/Acordul/Ordinul de finanțare

3. Denumirea și datele de identificare ale beneficiarului/structurii verificate

a) Denumirea/Numele și prenumele.....

b) Sediul/Domiciliul.....

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal.....

d) Domiciliul fiscal.....

e) Reprezentatul legal.....

4. Denumirea și datele de identificare ale proiectului

a) Numărul și data contractului/acordului/ordinului/deciziei de finanțare.....

b) Titlul proiectului.....

c) Perioada de implementare.....

d) Buget total..... lei, din care..... lei pentru cheltuieli eligibile și..... lei pentru cheltuieli neeligibile

e) Surse de finanțare:

- contribuție UE:.... %;
- contribuție publică națională.... %, din care:
- buget de stat.... %;
- buget local.... %;
- alte surse publice.... %;
- contribuție privată:.... %

f) Stadiul actual de implementare..... [Se specifică progresul financiar al proiectului sub aspectul încasărilor beneficiarului (inclusiv sume primite în avans) și sume plătite de beneficiar, precum și progresul fizic al proiectului.]

5. Prezentarea verificărilor efectuate

Pentru fiecare dintre obiectivele care au fost urmărite în cadrul verificării, respectiv pentru fiecare constatare a emitentului raportului de control/audit/documentului de sesizare, echipa de control detaliază verificările efectuate și care trebuie să fie relevante pentru a susține concluzia dacă suspiciunea de neregulă se confirmă sau nu, iar în cazul în care se confirmă, pentru a oferi asigurări suficiente că valoarea constatată a fi fost cheltuită necuvenit este cea corectă.

Se vor prezenta atât natura verificărilor (realitatea/legalitatea/conformitatea cheltuielilor cu reglementările naționale și comunitare), cât și amploarea verificărilor (Se va menționa întinderea verificărilor, respectiv dacă cheltuielile efectuate au fost verificate în totalitate sau parțial, specificându-se procentual cuantumul verificărilor.)

În funcție de specificul fiecărui proiect, în cazul în care sunt necesare și verificări fizice/tehnice, se vor preciza instrumentele utilizate și rezultatele obținute.

Acest control a avut la bază verificarea, prin sondaj/total, a următoarelor documente:

Alte constatări (Se va menționa dacă aspectele verificate în cadrul acestei acțiuni au mai fost/nu au mai fost verificate de către alte organisme, nr. și data documentului și măsurile luate/propuse, după caz.).....

6. Motivele de fapt

7. Temeiul de drept

8. Concluziile activității de verificare

9. Valoarea cheltuielii afectate de nereguli

Valoarea cheltuielii afectate de nereguli:.... lei, din care:

- contribuție din fonduri UE:.... %¹);
- contribuție publică națională.... %, din care:
- buget de stat.... %;
- buget local.... %;
- alte surse publice.... %;
- contribuție privată:.... %;
- TVA (recuperabilă, după caz)....

10. Valoarea creanței bugetare rezultate din nereguli

Valoarea creanței bugetare rezultate din nereguli:..... lei, din care:

- contribuție din fonduri UE:....;
- contribuție publică națională de la bugetul de stat...;
- TVA (recuperabilă, după caz)....

11. Documente probante

[Se detaliază documentele (cu nr. și dată) pe care echipa de control le-a folosit în timpul controlului și care sunt relevante pentru concluzia care a condus la constatarea neregulii și stabilirea cuantumului sumei neeligibile/ a creanței bugetare.] Sumele constatate neeligibile au fost incluse în cererile de plată/de rambursare ale beneficiarului, după cum urmează:

Cererea de rambursare nr. 2)....

- contribuție din fonduri UE:.... %³)
- contribuție publică națională.... %, din care:
- buget de stat.... %;
- buget local.... %;
- alte surse publice.... %;
- contribuție privată:.... %;
- TVA (recuperabilă, după caz)....

12. Debitor

a) Denumirea/Numele și prenumele.....

b) Sediul/Domiciliul.....

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal.....

d) Domiciliul fiscal.....

e) Reprezentatul legal.....

13. Cuantumul creanței bugetare

Debitorul,....., datorează autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene

un debit în valoare de..... lei, după cum urmează:

a) aferent bugetului Uniunii Europene..... lei;

b) aferent bugetului de stat..... lei;

c) aferent TVA recuperată de la bugetul de stat, după caz,..... lei.

14. Termen de plată

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **66/2011**, scadența creanței bugetare stabilită prin prezentul titlu de creanță este ia 30 de zile de la data comunicării prezentului titlu de creanță.

Neplata creanței bugetare, conform termenului stabilit, atrage dobândă și recuperarea acesteia conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. **66/2011**.

15. Cont bancar de recuperare

Contul bancar al autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene în care urmează să se recupereze debitul este....., deschis la....., cod fiscal.....

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (20) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **66/2011**, prezentul proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare constituie titlu de creanță.

În temeiul art. 43 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **66/2011**, prezentul proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare constituie titlu executoriu, în caz de neplată în termenul prevăzut la pct. 14 din prezentul proces-verbal.

Împotriva măsurilor dispuse prin prezentul titlu de creanță se poate formula contestație ce se depune, sub sancțiunea decăderii, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicarea, la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță.

Prezentul proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare a fost întocmit în 3 (trei)⁴) exemplare originale.

Echipa de control formată din:

- domnul/doamna....., semnătura.....;
- domnul/doamna....., semnătura.....;
- domnul/doamna....., semnătura.....

¹)Valoarea procentuală se calculează numai la valoarea cheltuielilor din contribuția UE și națională, inclusiv privată (fără valoarea aferentă TVA recuperabile).

²)Vor fi menționate toate cererile de rambursare care conțin cheltuieli neeligibile constatate prin prezentul proces-verbal, cu detalieri pe sursele de finanțare ale cheltuielilor neeligibile respective.

³)Valoarea procentuală se calculează numai la valoarea cheltuielilor din contribuția UE și națională, inclusiv privată (fără valoarea aferentă TVA recuperabile).

⁴)Număr minim, poate fi mai mare în funcție de procedurile interne ale autorității competente cu gestionarea fondurilor europene/structurii de control.

ANEXA Nr. 4¹:

Aprob

.....
(numele și semnătura conducătorului autorității emitente)

(ștampila autorității emitente)

PROCES-VERBAL

de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare pentru programele operaționale în cadrul obiectivului convergență încheiat la data de.....

privind proiectul....., denumire..... codul SMIS/MIS etc.

1. Denumirea și datele de identificare ale autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurii de control

a).....

(denumirea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurii de control)

Echipa de control formată din:

- domnul/doamna....., având funcția de.....;

- domnul/doamna....., având funcția de.....;

- domnul/doamna....., având funcția de.....

din cadrul.....

în baza..... nr. .... / .....

(ordin/decizie/mandat/imputernicire)

emis/emisă de.....

(numele conducătorului autorității emitente/forului superior)

a procedat la efectuarea unei verificări documentare și/sau faptice a cazului de suspiciune de nereguli înregistrat la autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene cu nr. ...., ce a avut drept scop verificarea aspectelor menționate în

nr.

..... / .....

(documentul/raportul de control/audit/verificare la fața locului/sesizare de neregulă prin sistemul whistle blowing) (data)

al.....

(emitent/Tn cazul sesizării prin sistemul whistle blowing se păstrează confidențialitatea chiar dacă este cunoscută identitatea persoanei care a semnalat neregula)

conținând

constatări

cu

implicații

financiare.....

(Se citează toate constatările din documentul emitentului.)

b) Punctul de vedere exprimat de beneficiar/structura verificată

(Se va menționa punctul de vedere al beneficiarului cu privire la constatările din documentul/raportul de control/audit/verificare la fața locului înainte de efectuarea misiunii de control, dacă un asemenea punct de vedere a fost comunicat oficial autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene./în caz contrar, se solicită punctul de vedere al beneficiarului/structurii verificate./în cazul în care nu exprimă un punct de vedere, se menționează acest fapt.)

c) Locul unde s-a desfășurat verificarea.....

d) în perioada.....

2. Baza legală a verificării

a) Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora

b) Contractul/Decizia/Acordul/Ordinul de finanțare

3. Denumirea și datele de identificare ale beneficiarului/structurii verificate

a) Denumirea/Numele și prenumele.....

b) Sediul/Domiciliul.....

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal.....

d) Domiciliul fiscal.....

e) Reprezentatul legal.....

4. Denumirea și datele de identificare ale proiectului

a) Numărul și data contractului/acordului/ordinului/deciziei de finanțare.....

b) Titlul proiectului.....

c) Perioada de implementare.....

d) Bugetul total..... lei, din care..... lei pentru cheltuieli eligibile și..... lei pentru cheltuieli neeligibile

e) Surse de finanțare:

- contribuție UE:..... %;

- contribuție publică națională..... %, din care:

* buget de stat..... %;

* buget local..... %;

* alte surse publice..... %;

- contribuție privată:..... %;

f) Stadiul actual de implementare..... [Se specifică progresul financiar al proiectului sub aspectul încasărilor beneficiarului (inclusiv sume primite în avans) și sume plătite de beneficiar, precum și progresul fizic al proiectului.]

5. Prezentarea verificărilor efectuate

Pentru fiecare dintre obiectivele care au fost urmărite în cadrul verificării, respectiv pentru fiecare constatare a emitentului raportului de control/audit/documentului de sesizare, echipa de control detaliază verificările efectuate și care trebuie să fie relevante pentru a susține concluzia dacă suspiciunea de neregulă se confirmă sau nu, iar în cazul în care se confirmă, pentru a oferi asigurări suficiente că valoarea constatată a fi fost cheltuită necuvenit este cea corectă.

Se vor prezenta atât natura verificărilor (realitatea/legalitatea/conformitatea cheltuielilor cu reglementările naționale și comunitare), cât și amploarea verificărilor. (Se va menționa întinderea verificărilor, respectiv dacă cheltuielile efectuate au fost

verificate în totalitate sau parțial, specificându-se procentual cuantumul verificărilor.)

În funcție de specificul fiecărui proiect, în cazul în care sunt necesare și verificări fizice/tehnice, se vor preciza instrumentele utilizate și rezultatele obținute.

Acest control a avut la bază verificarea, prin sondaj/total, a următoarelor documente:

Alte constatări (Se va menționa dacă aspectele verificate în cadrul acestei acțiuni au mai fost/nu au mai fost verificate de către alte organisme, nr. și data documentului și măsurile luate/propuse, după caz).....

6. Motivele de fapt

7. Temeiul de drept

8. Concluziile activității de verificare

9. Valoarea cheltuielii afectate de nereguli

Valoarea cheltuielii afectate de nereguli:.....lei, din care:

- contribuție din fonduri UE:..... %¹);

¹) Valoarea procentuală se calculează numai la valoarea cheltuielilor din contribuția UE și națională, inclusiv privată (fără valoarea aferentă TVA recuperabile).

- contribuție publică națională..... % , din care:

* buget de stat..... %;

* buget local..... %;

* alte surse publice..... %;

- contribuție privată:..... %;

- TVA (recuperabilă, după caz).....

10. Documente probante

[Se detaliază documentele (cu nr. și dată) pe care echipa de control le-a folosit în timpul controlului și care sunt relevante pentru concluzia care a condus la constatarea neregulii și stabilirea cuantumul sumei neeligibile/a creanței bugetare.] Sumele constatate neeligibile au fost incluse în cererile de plată/de rambursare ale beneficiarului, după cum urmează:

Cererea de rambursare nr. ²)...../...

²) Vor fi menționate toate cererile de rambursare care conțin cheltuieli neeligibile constatate prin prezentul proces-verbal, cu detalieri pe sursele de finanțare ale cheltuielilor neeligibile respective.

- contribuție din fonduri UE:..... %³);

³) Valoarea procentuală se calculează numai la valoarea cheltuielilor din contribuția UE și națională, inclusiv privată (fără valoarea aferentă TVA recuperabile).

- contribuție publică națională..... % , din care:

* buget de stat..... %;

* buget local..... %;

* alte surse publice..... %;

- contribuție privată:..... %;

- TVA (recuperabilă, după caz).....

11. Cuantumul creanței bugetare rezultate din nereguli

Cuantumul creanței bugetare rezultate din nereguli..... Iei, din care:

- contribuție din fonduri UE:...

- contribuție publică națională de la bugetul de stat...

- TVA (recuperabilă, după caz).....

12. Debitor

a) Denumirea/Numele și prenumele.....

b) Sediul/Domiciliul.....

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal.....

d) Domiciliul fiscal.....

e) Reprezentatul legal.....

12.1. Motivele de fapt pentru desemnarea debitorului

12.2. Temeiul de drept pentru desemnarea debitorului

13. Creanța bugetară în sarcina debitorului

Debitorul....., datorează autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene

un debit în valoare de..... lei, după cum urmează:

a) aferent bugetului Uniunii Europene..... lei;

b) aferent bugetului de stat..... lei;

c) aferent TVA recuperată de la bugetul de stat, după caz..... lei.

14. Termen de plată

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, scadența creanței bugetare stabilită prin prezentul titlu de creanță este la 30 de zile de la data comunicării prezentului titlu de creanță.

Neplata creanței bugetare, conform termenului stabilit, atrage dobândă și recuperarea acesteia conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011.

15. Cont bancar de recuperare

Contul bancar al autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene în care urmează să se recupereze debitul este..... deschis la..... cod fiscal.....

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (20) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, prezentul proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare constituie titlu de creanță.

În temeiul art. 43 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, prezentul proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare constituie titlu executoriu, în caz de neplată în termenul prevăzut la pct. 14 din prezentul proces-verbal.

Împotriva măsurilor dispuse prin prezentul titlu de creanță se poate formula contestație ce se depune, sub sancțiunea decăderii, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță.

Prezentul proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare a fost întocmit în 3 (trei)⁴) exemplare originale.

⁴) Număr minim, poate fi mai mare în funcție de procedurile interne ale autorității competente cu gestionarea fondurilor

europene/structurii de control.

Echipa de control formată din:

- domnul/doamna....., semnătura.....;
- domnul/doamna..... semnătura.....;
- domnul/doamna....., semnătura.....

Persoanele desemnate pentru stabilirea debitorului:

- domnul/doamna..... semnătura.....;
- domnul/doamna....., semnătura.....

▶(la data 10-Apr-2012 anexa 4 completat de Art. I, punctul 4. din [Hotărîrea 261/2012](#))

ANEXA Nr. 5:

Aprob

.....
(numele și semnătura conducătorului autorității emitente)

(ștampila autorității emitente)

NOTA DE CONSTATARE a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare

încheiat la data de.....

privind proiectul....., denumire....., codul SMIS/MIS etc.

1. Denumirea și datele de identificare ale autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurii de control

a) .....

(denumirea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurii de control)

Echipa de control formată din:

- domnul/doamna....., având funcția de.....;

- domnul/doamna....., având funcția de.....;

- domnul/doamna....., având funcția de.....,

din cadrul.....,

în baza..... nr. ....-./.....,

(ordin/decizie/mandat/imputernicire)

emis/emisă.....,

(numele și semnătura conducătorului autorității emitente/forului superior) a procedat la efectuarea unei verificări documentare și/sau faptice a

cazului de suspiciune de neregulă înregistrat la autoritatea

cu competențe în gestionarea fondurilor europene sub nr. ...., ce a avut drept scop verificarea aspectelor menționate

în.....

(raportul de audit/raportul de verificare la fața locului al autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene sau al autorității de

certificare/raportul de verificare al Unității pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (UCVAP)/Autorității Naționale pentru

Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAS) sesizarea de neregulă prin sistemul whistle blowing)

nr...../.....

al.....

(data) (emitent/în cazul sesizării prin sistemul whistle blowing se păstrează confidențialitatea

chiar dacă este cunoscută identitatea persoanei care a semnalat neregula)

conținând constatări cu implicații financiare.....

(Se citează toate constatările din documentul emitentului)

b) Punctul de vedere exprimat de beneficiar/structura verificată

(Se va menționa punctul de vedere al beneficiarului cu privire la constatările din documentul/raportul de control/audit înainte de efectuarea

misiunii de control, dacă un asemenea punct de vedere a fost comunicat oficial autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene/în

caz contrar, se solicită punctul de vedere al beneficiarului/structurii verificate/în cazul în care nu exprimă un punct de vedere, se menționează

acest fapt.)

c) Locul unde s-a desfășurat verificarea.....

d) În perioada.....

2. Baza legală a verificării

a) Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [66/2011](#) privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea

și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora

b) Prevederile Ordonanței Guvernului nr. [92/2003](#) privind [Codul de procedură fiscală](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare

c) Contractul/Decizia/Acordul/Ordinul de finanțare.

3. Denumirea și datele de identificare ale beneficiarului/structurii verificate:

a) Denumirea/Numele și prenumele.....

b) Sediul/Domiciliul.....

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal.....

d) Domiciliul fiscal.....

e) Reprezentatul legal.....

4. Denumirea și datele de identificare ale proiectului:

a) Numărul și data contractului/acordului/ordinului/deciziei de finanțare.....

b) Titlul proiectului.....

c) Perioada de implementare.....

d) Buget total..... lei, din care..... lei pentru cheltuieli eligibile și..... lei pentru cheltuieli neeligibile

e) Surse de finanțare:

- contribuție UE:..... %;

- contribuție publică națională..... %, din care:

- buget de stat..... %;

- buget local..... %;

- alte surse publice..... %;

- contribuție privată:..... %.

f) Stadiul actual de implementare..... [Se specifică progresul financiar al proiectului

sub aspectul încasărilor beneficiarului (inclusiv sume primite în avans) și sume plătite de beneficiar, precum și progresul fizic al proiectului.]

5. Denumirea și datele de identificare ale contractului

În situația prevăzută la art. 25 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [66/2011](#), se vor preciza datele de identificare a tuturor

contractelor verificate.

a) Numărul și data contractului de achiziție.....

b) Contractor.....

c) Obiectul (denumirea) contractului.....

d) Tipul contractului de achiziție: (publică/privată)

e) Perioada de implementare.....

f) Valoarea contractului..... lei, la care se adaugă..... lei TVA

g) Stadiul actual de implementare..... [Se specifică progresul financiar al contractului sub

aspectul sumelor plătite de beneficiar, precum și progresul fizic al contractului.]

6. Prezentarea verificărilor efectuate

Pentru fiecare dintre obiectivele care au fost urmărite în cadrul verificării, respectiv pentru fiecare constatare a emitentului raportului de control/audit/documentului de sesizare, echipa de control detaliază verificările efectuate și care trebuie să fie relevante pentru a susține concluzia dacă suspiciunea de neregulă se confirmă sau nu, iar în cazul în care se confirmă, pentru a oferi asigurări suficiente că valoarea corecției financiare aplicate este corectă și conformă cu anexa la ordonanță.

Se va prezenta amploarea verificărilor (Se va menționa întinderea verificărilor, respectiv dacă au fost verificate numai elementele constatate în rapoarte sau și alte aspecte care ar putea conduce la încălcarea regulilor în materie de achiziții, precum și dacă verificările aceleorași aspecte semnalate au fost extinse și asupra altor contracte.)

Acest control a avut la bază verificarea următoarelor documente:

Alte constatări (Se va menționa dacă aspectele verificate în cadrul acestei acțiuni au mai fost/nu au mai fost verificate de către alte organisme, nr. și data documentului și măsurile luate/propuse, după caz.)

7. Motivele de fapt

8. Temeiul de drept

(În principiu, se pornește de la stabilirea principiilor încălcate - transparență, nediscriminare, tratament egal, eficiența utilizării fondurilor - și se detaliază prevederea încălcată.)

9. Concluziile activității de verificare

(În cazul în care concluziile verificării justifică aplicarea unei corecții financiare, se specifică abaterea constatată, descrierea abaterii și corecția aplicată, în cuantum procentual, potrivit anexei la ordonanță.)

10. Valoarea corecției financiare Valoarea corecției financiare:.....lei, din care:

- contribuție din fonduri UE:..... %¹;
- contribuție publică națională:..... %, din care:
  - buget de stat:..... %;
  - buget local:..... %;
  - alte surse publice:..... %;
  - contribuție privată:..... %;
  - TVA (recuperabilă, după caz):.....

11. Valoarea creanței bugetare

Valoarea creanței bugetare rezultate din aplicarea corecției financiare..... lei, din care:

- contribuție din fonduri UE:.....;
- contribuție publică națională de la bugetul de stat:.....;
- TVA (recuperabilă, după caz):.....

12. Documente probante

[Se detaliază documentele (cu nr. și dată) pe care echipa de control le-a folosit în timpul controlului și care sunt relevante pentru concluzia care a condus la constatarea neregulii și stabilirea corecției financiare.] Sumele neeligibile rezultate ca urmare a aplicării corecției financiare au fost incluse în cererile de plată/de rambursare ale beneficiarului, după cum urmează:

Cererea de rambursare nr. 2)...../.....

- contribuție din fonduri UE:..... %³;
- contribuție publică națională:..... %, din care:
  - buget de stat:..... %;
  - buget local:..... %;
  - alte surse publice:..... %;
  - contribuție privată:..... %
  - TVA (recuperabilă, după caz):.....

(sau, în cazul în care nu au fost rambursate beneficiarului, se va specifica în mod expres acest fapt.)

13. Debitor

- a) Denumirea/Numele și prenumele.....
- b) Sediul/Domiciliul.....
- c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal.....
- d) Domiciliul fiscal.....
- e) Reprezentatul legal.....

14. Cuantumul creanței bugetare

(În cazul în care sumele devenite neeligibile, ca urmare a aplicării corecțiilor financiare, nu au fost plătite de beneficiar/rambursate beneficiarului, acestea nu se constituie în creanță bugetară.)

Debitorul....., datorează autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene un debit în valoare de..... lei, după cum urmează:

- a) aferent bugetului UE..... lei;
- b) aferent bugetului de stat..... lei;
- c) aferent TVA recuperată de la bugetul de stat, după caz...lei.

15. Termen de plată

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **66/2011**, scadența creanței bugetare stabilită prin prezentul titlu de creanță este la 30 de zile de la data comunicării prezentului titlu de creanță.

Neplata creanței bugetare, conform termenului stabilit, atrage calculul dobânzilor și recuperarea acestora conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. **66/2011**.

16. Cont bancar de recuperare

Contul bancar al autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene în care urmează să se recupereze debitul este..... "..... deschis la....., cod fiscal.....

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (20) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **66/2011**, prezenta notă de constatare a neregulilor și stabilire a corecțiilor financiare constituie titlu de creanță.

În temeiul art. 43 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **66/2011**, prezenta notă de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare constituie titlu executoriu, în caz de neplată în termenul prevăzut la pct. 15 din prezenta notă de constatare.

Împotriva măsurilor dispuse prin prezentul titlu de creanță se poate formula contestație, care se depune, sub sancțiunea decăderii, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicarea, la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță.

Prezenta notă de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare a fost întocmită în 3 (trei)⁴) exemplare originale.

Echipa de control formată din:

- domnul/doamna....., semnătura.....
- domnul/doamna....., semnătura.....
- domnul/doamna....., semnătura.....

¹)Valoarea procentuală se calculează numai la valoarea cheltuielilor din contribuția UE și națională, inclusiv privată (fără valoarea aferentă TVA recuperabile).

²)Vor fi menționate toate cererile de rambursare care conțin cheltuieli neeligibile constatate prin prezentul proces-verbal, cu detalieri pe sursele de finanțare ale cheltuielilor neeligibile respective.

³)Valoarea procentuală se calculează numai la valoarea cheltuielilor din contribuția UE și națională, inclusiv privată (fără valoarea aferentă TVA recuperabile).

⁴)Număr minim; poate fi mai mare în funcție de procedurile interne ale autorității competente cu gestionarea fondurilor europene/structurii de control.

ANEXA Nr. 5¹:

Aprob

.....
(numele și semnătura conducătorului autorității emitente) (stampila autorității emitente)

NOTĂ DE CONSTATARE

a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare pentru programele operaționale în cadrul obiectivului convergență

încheiat la data de.....

privind proiectul..... denumire..... codul SMIS/MIS etc.

1. Denumirea și datele de identificare ale autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurii de control

a).....

(denumirea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurii de control) Echipa de control formată din:

- domnul/doamna..... având funcția de.....;

- domnul/doamna..... având funcția de.....;

- domnul/doamna....., având funcția de.....;

din cadrul.....,

în baza..... nr. .... / .....

(ordin/decizie/mandat/imputernicire)

emis/emisă de.....

(numele conducătorului autorității emitente/forului superior)

a procedat la efectuarea unei verificări documentare și/sau faptice a cazului de suspiciune de nereguli înregistrat la autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene cu nr. ...., ce a avut drept scop verificarea aspectelor menționate

în .....

[raportul de audit/raportul de verificare la fața locului al autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene sau al autorității de certificare/ raportul de verificare al Unității pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (UCWP)/Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRAMP)/sesizarea de neregulă prin sistemul whistle blowing]

nr. .... / .....

al.....

(data) (emitent/în cazul sesizării prin sistemul whistle blowing se păstrează confidențialitatea chiar dacă este cunoscută identitatea persoanei care a semnalat neregula.)

conținând constatări cu implicații financiare.....

(Se citează toate constatările din documentul emitentului.)

b) Punctul de vedere exprimat de beneficiar/structura verificată

(Se va menționa punctul de vedere al beneficiarului cu privire la constatările din documentul/raportul de control/audit înainte de efectuarea misiunii de control, dacă un asemenea punct de vedere a fost comunicat oficial autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene. În caz contrar, se solicită punctul de vedere al beneficiarului/structurii verificate. În cazul în care nu exprimă un punct de vedere, se menționează acest fapt.)

.....

c) Locul unde s-a desfășurat verificarea.....

d) în perioada.....

2. Baza legală a verificării

a) Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora

b) Contractul/Decizia/Acordul/Ordinul de finanțare

3. Denumirea și datele de identificare ale beneficiarului/structurii verificate:

a) Denumirea/Numele și prenumele.....

b) Sediul/Domiciliul.....

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal.....

d) Domiciliul fiscal.....

e) Reprezentatul legal.....

4. Denumirea și datele de identificare ale proiectului

a) Numărul și data contractului/acordului/ordinului/deciziei de finanțare.....

b) Titlul proiectului.....

c) Perioada de implementare.....

d) Bugetul total.....lei, din care.....lei pentru cheltuieli eligibile și.....lei pentru cheltuieli neeligibile

e) Surse de finanțare:

- contribuție UE:... -... %;

- contribuție publică națională... -... %, din care:

* buget de stat... -... %;

* buget local... -... %;

* alte surse publice... -... %;

- contribuție privată:... -... %;

f) Stadiul actual de implementare..... [Se specifică progresul financiar al proiectului sub aspectul încasărilor beneficiarului (inclusiv sume primite în avans) și sume plătite de beneficiar, precum și progresul fizic al proiectului.]

5. Denumirea și datele de identificare ale contractului

a) Numărul și data contractului de achiziție.....

b) Contractor.....

c) Obiectul (denumirea) contractului.....

d) Tipul contractului de achiziție (publică/privată):.....

e) Perioada de implementare.....

f) Valoarea contractului..... lei, la care se adaugă..... lei TVA

g) Stadiul actual de implementare..... (Se specifică progresul financiar al contractului sub aspectul sumelor

plătite de beneficiar, precum și progresul fizic al contractului.)

6. Prezentarea verificărilor efectuate

Pentru fiecare dintre obiectivele care au fost urmărite în cadrul verificării, respectiv pentru fiecare constatare a emitentului raportului de control/audit/documentului de sesizare, echipa de control detaliază verificările efectuate și care trebuie să fie relevante pentru a susține concluzia dacă suspiciunea de neregulă se confirmă sau nu, iar în cazul în care se confirmă, pentru a oferi asigurări suficiente că valoarea corecției financiare aplicate este corectă și conformă cu anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011.

Se va prezenta amploarea verificărilor. (Se va menționa întinderea verificărilor, respectiv dacă au fost verificate numai elementele constatate în rapoarte sau și alte aspecte care ar putea conduce la încălcarea regulilor în materie de achiziții, precum și dacă verificările aceluiași aspecte semnalate au fost extinse și asupra altor contracte.)

Acest control a avut la bază verificarea următoarelor documente:

.....
Alte constatări (Se va menționa dacă aspectele verificate în cadrul acestei acțiuni au mai fost/nu au mai fost verificate de către alte organisme, nr. și data documentului și măsurile luate/propuse, după caz.).....

7. Motivele de fapt

8. Temeiul de drept

.....
(În principiu, se pornește de la stabilirea principiilor încălcate - transparență, nediscriminare, tratament egal, eficiența utilizării fondurilor - și se detaliază prevederea încălcată.)

9. Concluziile activității de verificare

.....
(În cazul în care concluziile verificării justifică aplicarea unei corecții financiare, se specifică abaterea constatată, descrierea abaterii și corecția aplicată, în cuantum procentual, potrivit anexei la ordonanță.)

10. Valoarea corecției financiare

Valoarea corecției financiare:.....lei, din care:

- contribuție din fonduri UE:..... %¹);

¹) Valoarea procentuală se calculează numai la valoarea cheltuielilor din contribuția UE și națională, inclusiv privată (fără valoarea aferentă TVA recuperabile).

- contribuție publică națională..... %, din care:

* buget de stat..... %;

* buget local..... %;

* alte surse publice..... %; -contribuție privată:..... %;

- TVA (recuperabilă, după caz).....

11. Valoarea creanței bugetare

Valoarea creanței bugetare rezultate din aplicarea corecției financiare..... lei, din care:

- contribuție din fonduri UE:.....;

- contribuție publică națională de la bugetul de stat....;

- TVA (recuperabilă, după caz).....

12. Documente probante

[Se detaliază documentele (cu nr. și dată) pe care echipa de control le-a folosit în timpul controlului și care sunt relevante pentru concluzia care a condus la constatarea neregulii și stabilirea corecției financiare]. Sumele neeligibile rezultate ca urmare a aplicării corecției financiare au fost incluse în cererile de plată/de rambursare ale beneficiarului, după cum urmează:

Cererea de rambursare nr. ²).../...:

²) Vor fi menționate toate cererile de rambursare care conțin cheltuieli neeligibile constatate prin prezentul proces-verbal, cu detalieri pe sursele de finanțare ale cheltuielilor neeligibile respective.

- contribuție din fonduri UE:..... %³);

³) Valoarea procentuală se calculează numai la valoarea cheltuielilor din contribuția UE și națională, inclusiv privată (fără valoarea aferentă TVA recuperabile).

- contribuție publică națională..... %, din care:

* buget de stat..... %;

* buget local..... %;

* alte surse publice..... %;

- contribuție privată:..... %;

- TVA (recuperabilă, după caz).....

.....
(Sau, în cazul în care nu au fost rambursate beneficiarului, se va specifica în mod expres acest fapt.)

13. Debitor

a) Denumirea/Numele și prenumele.....

b) Sediul/Domiciliul.....

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal.....

d) Domiciliul fiscal.....

e) Reprezentatul legal.....

13.1. Motivele de fapt pentru desemnarea debitorului

13.2. Temeiul de drept pentru desemnarea debitorului

14. Creanța bugetară în sarcina debitorului

(În cazul în care sumele devenite neeligibile, ca urmare a aplicării corecțiilor financiare, nu au fost plătite de beneficiar/rambursate beneficiarului, acestea nu se constituie în creanță bugetară.)

Debitorul..... datorează autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene un debit în valoare de..... lei, după cum urmează:

a) aferent bugetului UE..... lei;

b) aferent bugetului de stat..... lei;

c) aferent TVA recuperată de la bugetul de stat, după caz...lei.

15. Termen de plată

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, scadența creanței bugetare stabilită prin prezentul titlu de creanță este la 30 de zile de la data comunicării prezentului titlu de creanță.

Neplata creanței bugetare, conform termenului stabilit, atrage calculul dobânzilor și recuperarea acestora, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011.

16. Cont bancar de recuperare

Contul bancar al autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene în care urmează să se recupereze debitul este..... deschis la....., cod fiscal.....

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (20) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, prezenta notă de constatare a neregulilor și stabilirea corecțiilor financiare constituie titlu de creanță.

În temeiul art. 43 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, prezenta notă de constatare a neregulilor și stabilirea corecțiilor financiare constituie titlu executoriu, în caz de neplată în termenul prevăzut la pct. 15 din prezenta notă de constatare.

Împotriva măsurilor dispuse prin prezentul titlu de creanță se poate formula contestație ce se depune, sub sancțiunea decăderii, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță.

Prezenta notă de constatare a neregulilor și stabilirea corecțiilor financiare a fost întocmită în 3 (trei)⁴⁾ exemplare originale.

⁴⁾Număr minim, poate fi mai mare în funcție de procedurile interne ale autorității competente cu gestionarea fondurilor europene/structurii de control.

Echipa de control formată din:

- domnul/doamna....., semnătura.....;
- domnul/doamna....., semnătura.....;
- domnul/doamna....., semnătura.....;

Persoanele desemnate pentru stabilirea debitorului:

- domnul/doamna..... semnătura.....;
- domnul/doamna..... semnătura.....

▶(la data 10-Apr-2012 anexa 5 completat de Art. I, punctul 4. din [Hotărîrea 261/2012](#))

ANEXA Nr. 6:

.....¹⁾

(autoritatea competentă)

Str..... nr. ...., localitatea.....

Nr..... din.....

Aprobat

Conducătorul autorității competente,

.....

(numele, prenumele și semnătura)

L.S.

DECIZIE de instituire a măsurilor asigurătorii

emisă la data de.....

În temeiul art. 45 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, la beneficiarul....., cu domiciliul fiscal în localitatea....., str.....nr....., cod de identificare fiscală²⁾....., s-au stabilit următoarele obligații de plată, estimate/constatate de către..... în sumă de....., constând în:

Natura obligației de plată estimate/creanței bugetare rezultate din nereguli	Suma estimată/stabilită (lei)
TOTAL:	

Motivarea dispunerii măsurilor asigurătorii:

.....

Informații necesare ducerii la îndeplinire a măsurilor asigurătorii dispuse³⁾:

Bunurile și/sau valorile asupra cărora se dispun măsuri asigurătorii	Datele de identificare/ descriere sumară/cantitate	Valoarea
Bunurile mobile și imobile care nu sunt direct folosite în activitatea ce constituie principala sursă de venit		
Bunurile care nu sunt nemijlocit predestinate pentru desfășurarea activității care constituie principala sursă de venit		
Bunurile mobile și imobile ce se află temporar în deținerea altor persoane în baza contractelor de arendă, de împrumut, de închiriere, de concesiune, de leasing și altele		
Ansamblu de bunuri, în condițiile prevederilor art. 158 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală , republicată, cu modificările și completările ulterioare		
Mașini-unelte, utilaje, materii prime și materiale și alte bunuri mobile, precum și bunuri imobile ce servesc activității care constituie principala sursă de venit		
Produce finite		
Sume urmăriabile datorate cu orice titlu debitorului de către terțe persoane		
Conturile de disponibilități și de depozite, precum și băncile la care sunt deschise		
Bunuri perisabile sau supuse degradării		
TOTAL:		

Modul de ducere la îndeplinire a măsurilor asigurătorii (sechestrul asigurător asupra bunurilor și/sau poprire asigurătorii)⁴⁾:

.....

Măsurile asigurătorii dispuse se duc la îndeplinire în conformitate cu dispozițiile referitoare la executarea silită, care se aplică în mod corespunzător.

Potrivit dispozițiilor art. 129 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin constituirea unei garanții la nivelul creanței stabilite sau estimate, după caz, măsurile asigurătorii vor fi ridicate.

Măsurile asigurătorii vor fi ridicate de către organul de executare competent, în tot sau în parte, în baza deciziei motivate emise de organul care le-a dispus.

Măsurile asigurătorii dispuse, dacă nu au fost desființate în condițiile legii, devin executorii în condițiile legii.

În temeiul art. 129 alin. (11) coroborat cu art. 172-173 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, împotriva prezentei decizii cel interesat poate face contestație în termen de 15 zile de la data comunicării la judecătoria în a cărei rază teritorială se află sediul organului care a emis decizia.

Potrivit dispozițiilor art. 9 alin. (2) lit. d) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, când urmează să se ia măsuri de executare silită, nu este obligatorie audierea debitorului.

Prezenta decizie s-a întocmit în 3 exemplare⁵⁾.

Şeful compartimentului, întocmit:

.....
(numele, prenumele şi semnătura)

Întocmit,

.....
(numele, prenumele şi semnătura)

¹)Se va completa denumirea autorităţii cu competenţă în gestionarea fondurilor europene sau, după caz, a instituţiei publice în cadrul căreia funcţionează structura de control.

²)Se vor menţiona: codul numeric personal, numărul de identificare fiscală, codul de înregistrare fiscală sau codul unic de înregistrare, după caz.

³)Se vor completa datele de identificare ale bunurilor urmăribile, sumele, conturile etc. identificate de către autoritatea competentă.

⁴)În cazul în care autoritatea competentă nu poate identifica bunuri urmăribile care să acopere valoarea estimată/stabilită a creanţei bugetare se va menţiona ca măsură asigurătorie să se întindă şi asupra oricăror alte bunuri urmăribile proprietatea beneficiarului până la acoperirea valorii estimate/stabilite.

⁵)Se transmit două exemplare la organul fiscal competent care va comunica un exemplar debitorului sau, după caz, potenţialului debitor, odată cu ducerea la îndeplinire a măsurilor asigurătorii; se arhivează un exemplar la organul autorităţii emitente şi un exemplar la organul fiscal competent.

ANEXA Nr. 7: REFERAT DE RESTITUIRE

a sumelor rambursate în conturile de venituri bugetare pentru care s-au întocmit titluri de creanţă care au devenit executorii

Nr..... din data de.....

Către..... 1)

Prin prezenta,..... ²), cu sediul în localitatea....., str.....nr....., judeţul/sectorul....., având CIF....., în temeiul prevederilor art. 40 alin. (2) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. **66/2011** privind prevenirea, constatarea şi sancţionarea neregulilor apărute în obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora şi al..... ³) solicităm restituirea sumei

de..... ⁴), rambursată în contul de venituri bugetare nr. ...., codificat cu CIF....., cod IBAN....., reprezentând....., achitată cu ordinul de plată nr. .... din data de.....

Restituirea va fi efectuată în contul nr. .... ⁵), CIF....., cod IBAN....., deschis la Trezoreria.....

Conducătorul autorităţii cu competenţe în gestionarea fondurilor structurale,
(numele, prenumele şi semnătura) L.S.

¹)Denumirea unităţii teritoriale a Trezoreriei Statului la care sunt deschise conturile de venituri bugetare în care au fost virate sumele rambursate.

²)Denumirea autorităţii cu competenţe în gestionarea fondurilor structurale.

³) - Titlul de creanţă în temeiul căruia se solicită restituirea sumei.:

⁴)Cuantumul sumei pentru care se solicită restituirea, în cifre şi în litere.

⁵)Contul în care vor fi recuperate sumele pentru reîntregirea fondurilor europene, conform reglementărilor în vigoare pentru fiecare program.

ANEXA Nr. 8:

Aprob

.....
(numele şi semnătura conducătorului autorităţii emitente)

(stampila autorităţii emitente)

PROCES-VERBAL de stabilire a creanţelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate încheiat la data de.....

privind proiectul....., denumire....., codul SMIS/MIS etc.

1. Denumirea şi datele de identificare ale autorităţii cu competenţe în gestionarea fondurilor europene/structurii de control

(denumirea autorităţii cu competenţe în gestionarea fondurilor europene/structurii de control) Persoana/persoanele:

- domnul/doamna....., având funcţia de.....;

- domnul/doamna....., având funcţia de.....;

din cadrul.....

în baza.....prevederilor Procesului-verbal de constatare a neregulilor şi de stabilire a creanţelor

bugetare nr. .... /....., emis de.....

(numele şi semnătura conducătorului autorităţii emitente/forului superior)

a procedat la calculul dobânzilor datorate pentru neachitarea la termen a obligaţiilor stabilite prin titlul de creanţă menţionat mai sus...../.....

2. Baza legală a verificării

a) Prevederile Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. **66/2011** privind prevenirea, constatarea şi sancţionarea neregulilor apărute în obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora;

b) Contractul/Decizia/Acordul/Ordinul de finanţare.

3. Denumirea şi datele de identificare ale beneficiarului/structurii verificate:

a) Denumirea/Numele şi prenumele.....

b) Sediul/Domiciliul.....

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal.....

d) Domiciliul fiscal.....

e) Reprezentatul legal.....

4. Modul de calcul al dobânzii datorate

a) Valoarea debitului stabilit prin Procesul-verbal de constatare a neregulilor şi de stabilire a creanţelor bugetare nr. .... /data..... lei.....

b) Data la care titlul de creanţă a devenit executoriu conform prevederilor art. 42 alin. (1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. **66/2011**.....;

c) Data/Datele când a fost recuperat integral debitul stabilit prin Procesul-verbal de constatare a neregulilor şi de stabilire a creanţelor bugetare nr. .... /data.....

d) Numărul de zile între data la care titlul de creanţă a devenit executoriu şi data/datele la care a fost încasat

e) Procentul de dobândă utilizat conform prevederilor art. 42 alin. (4) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. **66/2011**

f) Valoarea creanţei bugetare rezultate din calculul dobânzii datorate.....

5. Debitor

a) Denumirea/Numele şi prenumele.....

b) Sediul/Domiciliul.....

- c) Codul unic de Înregistrare/Codul numeric personal.....
- d) Domiciliul fiscal.....
- e) Reprezentatul legal.....

6. Cuantumul dobânzii datorate

Debitorul....., datorează autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene o dobândă în valoare de..... lei, după cum urmează:

- a) bugetul UE..... lei;
- b) buget aferent fondurilor publice naționale aferente fondurilor europene..... lei.

7. Termen de plată

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **66/2011**, scadența creanței bugetare stabilită prin prezentul titlu de creanță este la 30 de zile de la data comunicării prezentului titlu de creanță.

8. Cont bancar de recuperare

Contul bancar al autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene în care urmează să se recupereze debitul este cod....., deschis la....., cod fiscal.....

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **66/2011**, prezentul proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate constituie titlu de creanță.

În temeiul art. 43 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **66/2011**, prezentul proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate constituie titlu executoriu, în caz de neplată în termenul prevăzut la pct. 7 din prezentul proces-verbal.

Împotriva măsurilor dispuse prin prezentul titlu de creanță se poate formula contestație, care se depune, sub sancțiunea decăderii, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță.

Prezentul proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate a fost întocmit în...(...) exemplare originale.

Semnături:

- domnul/doamna....., semnătura.....
- domnul/doamna....., semnătura.....

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 659 din data de 15 septembrie 2011

Forma sintetică la data 05-Oct-2016. Acest act a fost creat utilizând tehnologia SintAct®-Acte Sintetice. SintAct® și tehnologia Acte Sintetice sunt mărci înregistrate ale Wolters Kluwer.